

ПОСЛОВНИ САВЕТНИК

ЧАСОПИС ЗА РАЧУНОВОДСТВО, ФИНАНСИЈЕ И ПОРЕЗЕ

октобар 2026 / број 118

10/2026

Србија - Златибор, водопад Гостиље

Дивна вода стиже до нас право са извора у најкраћем могућем року. Кад је пијемо, осећамо се као да стојимо у најлепшој природи, док се у позадини чује тихи жубор, који смирује и опоравља. Дивна вода нас поново повезује са природом, али и са нама самима.

Све Дивна воде су висококвалитетне и извиру на местима нетакнуте природе. Изворног квалитета и свеже, доспевају у чашу Корисника после само неколико дана од пуњења на извору. Могу се конзумирати свакодневно и у неограниченим количинама.

Свака од њих је другачија и на неки посебан начин благотворно делује на људски организам.

Претплатите се на неки од наших повољних пакета за правна лица или домаћинства и уживајте у здравој и свежој води на послу или код куће!

www.divnavoda.rs

ЦЕНТАР ЗА ВРГУ О ДИВНИХ КОРИСНИЦИМА
0800 111 111

ПОСЛОВНИ САВЕТНИК

ISSN 2560-3221

Година X, број 118,
ОКТОБАР 2026.

Оснивач и издавач:

ИНГ-ПРО

Издавачко-графичко д.о.о.
Београд, Веле Нигринове 16а

За оснивача и издавача:

Горан Грчић и Владимир Здјелар

Главни и одговорни уредник:

Др Маријана Жиравец Младеновић

Аутори чланака у овом броју су:

мр Андријана Ивић, саветник за порезе и рачуноводство у редакцији часописа „Пословни саветник“;
мр Жељко Албанези;
др Маријана Жиравец Младеновић, главни и одговорни уредник часописа „Пословни саветник“.

Технички уредник:

Милена Станковић

Лектура:

Милица Радованчев

Графичка припрема:

Мирослав Арамбашић

Штампа:

Марго-арт, Београд

Редакција:

Веле Нигринове 16а, 11000 Београд
тел: +381 11 2836 890
факс: +381 11 2836 474
имејл: urednik@ingpro.rs

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд
657

ПОСЛОВНИ саветник : часопис за рачуноводство, финансије и порезе / главни и одговорни уредник Маријана Жиравец Младеновић. - Год. 1, бр. 1 (јан. 2017) - . - Београд : ИНГ-ПРО, 2017- (Београд : Digital art). - 30 cm

Месечно. - Друго издање на другом медијуму:

Пословни саветник (Online) = ISSN 2560-3825
ISSN 2560-3221 = Пословни саветник
COBISS.SR-ID 228469260

Часопис можете поручити телефоном:
011/2836-820, 2836-821, 2836-822
или имејлом: office@ingpro.rs

Уводна реч уредника

Марица је седела за кухињским столом, окружена папирима, изводи-ма и шољама кафе различите старости – нешто упарује, па јој је радни сто у канцеларији премали. На вратима се појавио њен клијент Живота са фасциклом у једној руци и кесом из пекаре у другој: „Марице, имам две добре вести! Прва ствар, уплатио ми данас клијент аванс од три милиона динара.”

„Лепо. За шта?”

„Не знам.”

„Како не знаш?”

„Па, не зна ни он. Рекао је да ће одлучити кад му буде требало. Можда ће му требати опрема, можда неке услуге, а можда ће узети материјал. Рекао је: 'Нека стоји код тебе, па ћемо после лако'.”

Позеленела је Марица јер зна да не вреди даље објашњавати све док у СЕФ-у не смисле пореску категорију „видећемо”, па саопшти Животи: „Издај авансну фактуру са ПДВ-ом, а овај купац нек по њему не користи претходни порез!”

„Имам још нешто”, наставља Живота, „сећаш се оне услуге за коју сам у прошлом месецу примио фактуру, а ти си ми тражила записник о пријему услуге или други доказ да је услуга заиста пружена – е, донео сам.”

Живота је свечано извадио фискални рачун и слип. Уз њих је била пре-савијена салвета са масном мрљом, отиском чаше остављеном у проливеном црвеном вину и неколико нечитких потписа.

Марица је ставила наочаре и позеленела: „Шта је ово?”

„Доказ о извршеном послу.”

„Ово је рачун за десет особа, четири килограма печења, три шопске салате, четири флаше вина и, колико видим по овом слипу, бакшиш од пет хиљада динара.”

„Прославили смо добро обављен посао – не бисмо ваљда славили да није посао завршен”, објашњава Живота и прстом показује на салвету, „видиш да смо и потписима потврдили, пише овде поред трага од виљушке 'Све завршено – свака част'.”

Милутин је скупио храброст да се умеша у разговор, па је још и узео салвету и окренуо је према светлу: „Марице, немој одмах негативно. Ово може да буде записник о примопредаји у слободној форми.”

Уз игнорисање Милутинових стручних савета Марица настави: „Живота, не треба мени доказ да сте се ви лепо провели у кафани – прослава је засигурно извршена у целисти, али и даље о пруженој услузи не говори ништа.”

„Али услуга јесте извршена!”

„Не кажем да није”, настави Марица, „кажем да треба да постоји прави доказ – извештај о обављеном послу, записник, потврда о пријему услуге, јер без тога по фактури не признајем претходни порез – немам доказ о испуњености материјалног услова. Кад ми донесеш доказ, накнадно ћу да узмем претходни порез.”

Живота се замислио: „Значи, за три милиона да тражим писану поруку беницу шта ће купац узети, а за услугу да обезбедим извештај? Јавићу им одмах. Само, знаш какви су – не воле папирологију.”

Када је Живота отишао, Милутин је задовољно погледао Марицу: „ Све у свему, није лош дан. Човек има три милиона и доказ на салвети. Многи немају ни једно ни друго.”

У том тренутку Марици је стигла порука од Животе: „Шаљем салвету поново. Ова слика је у бољој резолуцији.”

Ваша Маријана

ЕЛЕКТРОНСКО ФАКТУРИСАЊЕ

Измене и допуне Закона о електронском фактурисању	7
1 Евидентирање набавки добара и услуга од пољопривредника у СЕФ-у	7
2 Прекогранични промет	8
3 Остале измене и допуне	8

РАЧУНОВОДСТВО

Измене и допуне Закона о електронским отпремницама	10
1 Додавање нових изузетака од обавезе слања електронске отпремнице	10
1.1 Мања количина добара набављених у малопродајном објекту која представљају репрезентацију	10
1.2 Кретање добара која су вредносни ваучери, акцизне маркице, новац који представља законско средство плаћања, новине, часописи и слично	11
2 Измене које се тичу обавезе представљања електронске отпремнице	12
3 Измене у вези са обавезама поштанских оператора по питању (не)постојања обавезе преузимања електронских отпремница	12
4 Продужење важења „релаксирајуће“ одредбе	13
Измена и допуна Закона о фискализацији	13
Продајни подстицаји у трговини на мало и велико	14
1 Признавање прихода од продаје у условима продајних подстицаја	14
1.1 Признавање прихода у условима одобрених продајних подстицаја по МСФИ за МСП и Правилнику за микро и друга правна лица	14
1.1 Признавање прихода у условима одобрених продајних подстицаја по МСФИ 15	15
2 Продаја са сниженом ценом	18
3 Програми лојалности	22
4 Продаја с пратећим поклоном	25
5 Продајни подстицаји које veleпродавац или произвођач даје крајњим купцима свог дистрибутера (малопродавца)	29
5.1 Произвођач/добављач издаје ваучере за куповину његове робе код трговца/дистрибутера	29
5.2 Произвођач даје гратис добра или услуге крајњим купцима за куповину његових производа код трговца	34
5.3 Стимулисање запослених који раде код малопродавца од стране veleпродавца	37
Пореско-рачуноводствени третман једнонаменских и вишенаменских вредносних ваучера	39
1 Рачуноводствено обухватање вредносних ваучера	39
2 Утврђивање да ли је у питању једнонаменски или вишенаменски ваучер	41
3 Фискализација вредносних ваучера	43
4 Једнонаменски вредносни ваучери	45
4.1 Пренос једнонаменског ваучера који издавалац ваучера врши у своје име	45
4.2 Пренос једнонаменских вредносних ваучера од стране преносиоца у име другог пореског обвезника	56
4.3 Пренос једнонаменских вредносних ваучера који преносилац спроводи у своје име, при чему преносилац ваучера и стварни испоручилац добара или услуга нису иста лица	59

4.4 Враћени и нереализовани вредносни ваучери.....	62
5 Вишенаменски вредносни ваучер	64
5.1 Пренос вишенаменског ваучера који издавалац ваучера спроводи у своје име	64
5.2 Пренос вишенаменског ваучера који преносилац спроводи у име издаваоца ваучера	65
5.2 Пренос вишенаменског ваучера који преносилац спроводи у своје име	67
6 Куповина вредносних ваучера ради давања запосленима или пословним партнерима	69
Кратке теме из области рачуноводства кроз питања претплатника	71
1 Књижење наплате потраживања преко извршитеља код извршног повериоца	71
2 Фискални рачун као веродостојна исправа за рачуноводствено обухватање и у поступку извршења	73
3 Прелазак са МСФИ за МСП на пуне МСФИ	74
4 Књижење обавезе за ПДВ по основу сторнираног рачуна у случају када није добијено обавештење купца о претходном порезу	75
5 Измена прага материјалности за признавање основних средстава	75
Кратке теме из области девизног пословања кроз питања претплатника	76
1 Шифра плаћања када се закуподавцу – резидентном физичком лицу закупнина исплаћује у девизама	76
2 Резидент – предузетник не може да одобри финансијски зајам нерезиденту	76
3 ГРУ образац	77
4 Пренос потраживања на физичко лице нерезидента	77
5 Рок за отплату зајма примљеног од нерезидентног правног лица	77
Подсетник на обавезу годишње провере евидентираних података о стварном власнику (верификација) од 1. октобра 2026. године	78

ПОРЕЗИ

Измене и допуне Закона о ПДВ-у с применом углавном од јануара 2027. године	79
1 Пореско ослобођење за услуге јавног поштанског оператора	79
2 Период обавезног обављања ПДВ активности након евидентирања у систему ПДВ-а	80
3 Брисање обвезника из система ПДВ-а	80
4 Промена пореског периода на захтев пореског обвезника	81
5 Пореска пријава за ПДВ	82
5.1 Грешка из претходног периода не може да се исправља кроз пореску пријаву за текући период	82
5.2 Подношење ПДВ пријаве по службеној дужности	83
5.3 Подношење ПДВ пријаве од стране обвезника који се евидентирао у систему ПДВ-а	84
5.4 Могућност корекције грешака ранијих периода кроз ПДВ пријаву за текући период, која је резервисана само за један случај	84
5.5 Рок за подношење пореске пријаве ПДВ-а у случају брисања из система ПДВ-а	85
6 Рок за плаћање пореске обавезе	85
7 Остале измене	85
Измене и допуне Закона о порезу на добит правних лица	86

1 Укидање пореског ослобођења за приход даваоца концесије по основу преноса новчане имовине коју је извршио приватни партнер, односно за капитални добитак по основу преноса непокретности даваоцу концесије.....	87
2 Укидање пореза по одбитку на приход од секундарних сировина и отпада	87
3 Измена пореског ослобођења предузећа за радно оспособљавање, професионалну рехабилитацију и запошљавање инвалидних лица	87
4 Укидање пореског подстицаја за улагање у капитал новооснованог привредног друштва које обавља иновациону делатност	88
5 Укидање пореског подстицаја за улагање у основна средства	88
Измене и допуне Закона о пореском поступку и пореској администрацији.....	89
1 Уверење РФПИО сматра се релевантним документом за остваривање права физичког лица на повраћај више плаћеног доприноса	90
2 Прецизирана су два случаја када Пореска управа подноси пореску пријаву уместо пореског обвезника	90
3 Продужењем рока за подношење пореске пријаве истовремено се продужава и рок доспелости пореске обавезе	90
4 Измењена пореска пријава	91
5 Ако физичко лице не поднесе пореску пријаву за годишњи порез на доходак грађана у прописаном року, Пореска управа ће по службеној дужности поднети пореску пријаву	92
6 Ако порески обвезник не поднесе пореску пријаву за ПДВ у прописаном року, Пореска управа ће по службеној дужности поднети пореску пријаву	93
7 Коначно утврђивање пореске обавезе након истека три године од привременог решења	93
8 Намирење по основу акцизе из претплате	93
9 Изједначава се обрачун камате у поступцима контроле са осталим поступцима обрачуна камате	94
10 Проширење правила о застоју застарелости.....	94
11 Пореско решење које се доноси у пореској контроли	94
12 Мере привремене забране обављања делатности у току пореске контроле	95
13 Новине у одељку „Надлежност и организација Пореске управе ПУ“	96
Измена Закона о акцизама	98

ЗАРАДЕ

Измене и допуне Закона о порезу на доходак грађана и Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање	99
1 Нови неопорезиви износ	100
2 Продужава се пореско стимулисање за неколико модела новог запошљавања	102
2.1 Продужена је и иновирана примена пореске олакшице за запошљавање нових лица	102
2.2 Фискално стимулисање запошљавања лица са инвалидитетом користиће се у складу са прописима о контроли државне помоћи	104
2.3 Продужена је примена пореске олакшице за запошљавање најмање два лица код одређених послодаваца.....	105
3 Предузетник паушалац може да се определи за исплату личне зараде.....	107
Услови за одобравање позајмица (зајмова) запосленима и пореско-рачуноводствени аспект истих	108
1 Регулисање зајма у општим актима послодавца.....	109

1.1	Захтев запосленог за одобрење зајма	110
1.2	Закључивање уговора о зајму са запосленим.....	110
1.3	Висина зајма за исплату	110
1.4	Начин исплате зајма	111
1.5	Рокови за враћање зајма и отплата зајма	111
2	Порески третман зајма	112
2.1	Отпис зајма запосленом	112
2.2	Отпис зајма у случају смрти запосленог	113
2.3	Ненаплаћени зајам од запосленог којем је престао радни однос код послодавца	114
3	Одобрење зајма запосленом – лицу повезаном с послодавцем из угла трансферних цена.....	115
 Отпремнина при одласку у пензију – утврђивање права на отпремнину, износа отпремнине и пореског третмана		
		117
1	Радноправни услови за исплату отпремнине	117
1.1	Рад код два или више послодаваца с непуним радним временом	118
1.2	Рад на одређено време и исплата отпремнине	118
1.3	Споразум о наставку рада и исплата отпремнине	119
1.4	Исплата отпремнине запосленом којем престаје радни однос по основу вишка запослених искључује исплату отпремнине због одласка у пензију	119
2	Обрачун износа отпремнине	120
3	Потраживање запосленог на име отпремнине не може да се пребије с потраживањем послодавца од запосленог по другом основу	121
4	Рок за исплату отпремнине	121
4.1	Висина отпремнине која се исплаћује са закашњењем.....	122
5	Порески третман исплате отпремнине за пензију	122
 Отпремнина у случају тзв. технолошког вишка – утврђивање права на отпремнину, износа отпремнине и пореског третмана		
		123
1	Време проведено у радном односу	124
2	Шта се сматра зарадом за потребе обрачуна отпремнине?	126
3	Обрачун отпремнине	127
4	Порески третман отпремнине	127
5	Рок за исплату отпремнине	128
6	Обавеза послодавца и права запосленог по престанку радног односа.....	129
7	Исплата стимулативне отпремнине при споразумном раскиду радног односа	129
 Накнада трошкова превоза запослених за долазак на рад и одлазак с рада		
		130
1	Примена пореске олакшице када послодавац обезбеђује месечну превозну карту	131
1.1	Када се плаћају доприноси на накнаду трошкова за превоз?	131
1.2	Документовање исплате накнаде трошкова.....	132
2	Примена пореске олакшице када послодавац накнађује запосленима СТВАРНЕ ТРОШКОВЕ превоза на посао	133
2.1	Порески третман стварних трошкова превоза	134
2.2	Коришћење сопственог возила за долазак и одлазак с рада	135

САДРЖАЈ

3	Примена пореске олакшице када послодавац обезбеђује запосленима сопствени превоз на посао	136
3.1	Коришћење службеног возила за долазак и одлазак с рада	137
4	Примена сразмерне пореске олакшице	137
5	Примена пореске олакшице при коришћењу такси превоза	138
6	Накнада трошкова превоза лицима ангажованим ВАН РАДНОГ односа	139
6.1	Право на накнаду превоза лица која обављају привремено-повремене послове код послодавца и пореске обавезе	139
6.2	Право на накнаду превоза лица ангажованих по основу осталих уговора	140

СТАТИСТИКА

Календар пореских и других обавеза за октобар 2026. године	141
Актуелни статистички подаци на дан 25. 9. 2026. године	146
1 Просечна месечна зарада по запосленом	146
2 Доприноси за социјално осигурање	146
2.1 Стопе доприноса	146
2.2 Најнижа месечна основица за обрачун доприноса	146
2.3 Највиша основица за обрачун доприноса	146
3 Минимална зарада	146
4 Износ учешћа у финансирању зарада особа са инвалидитетом	146
5 Индекс потрошачких цена	147
6 Законске камате	147
6.1 Годишња камата за неблаговремено плаћене јавне приходе	147
6.2 Годишња законска затезна камата	147
7 Накнаде трошкова и друга примања запослених	148
Ревалоризација отплатних рата по основу уговора о откупу стана под 30. 6. 2026. године – за уплате од 1. 7. 2026. године	151

Измене и допуне Закона о електронском фактурисању

У „Службеном гласнику РС” бр. 80/2026 од 31. августа објављене су измене сета пореских прописа, између осталог и Закона о електронском фактурисању.

Измене и допуне Закона о електронском фактурисању (даље: ЗЕФ) нису бројне, при чему су две измене водеће:

- евидентирање набавки од пољопривредника и
- укључивање извоза у сегмент прекограничног промета.

Обе се примењују почев од 1. јула 2027. године.

Остале измене, које се односе на проширење одређених дефиниција у члану 2. ЗЕФ-а (у циљу обухватања и претходно наведених новина), као и на обухват питања која се уређују подзаконским актом (Правилником о електронском фактурисању) и допуне казних одредби, примењиваће се од **1. јануара 2027. године.**

Према образложењу предлагача Закона о изменама и допунама Закона о електронском фактурисању (даље: Закон о изменама и допунама), наведеним изменама и допунама ствара се нормативна припрема за електронско евидентирање у систему електронског фактурисања (даље: СЕФ) набавке пољопривредних и шумских производа и пољопривредних услуга од пољопривредника одређеног Законом о порезу на додату вредност, које ће постати обавезно од 1. јула 2027. године. Такође, предвиђена је и примена одредаба о вршењу увида у податке о извозу, односно отпремању добара у складу са царинским прописима, приступом листи царинских декларација за извоз, односно отпремање добара. Наведена листа сачињаваће се свакодневно на основу царинских декларација и друге документације која се односи на царинске декларације и другу документацију која се односи на добра у поступку извоза односно отпреме, у складу са царинским прописима. Та правила такође се примењују од 1. јула 2027. године.

На крају, у циљу адекватне припреме за почетак примене правила која се односе на прелиминарну пореску пријаву пореза на додату вредност, а усклађујући овај закон с прописима којима се уређује порез на додату вредност, предвиђен је почетак примене одредбе која се односи на сачињавање прелиминарне пореске пријаве пореза на додату вредност у СЕФ-у за пореске периоде који почињу после 31. децембра 2026. године, уз овлашћење министру надлежном за послове финансија да ближе уреди начин сачињавања и поступања с прелиминарном пореском пријавом пореза на додату вредност.

1 Евидентирање набавки добара и услуга од пољопривредника у СЕФ-у

У циљу прописивања обавезе евидентирања набавки од пољопривредника, у члану 2. тачка 5а) ЗЕФ-а измењена је дефиниција „електронског евидентирања пореза на додату вредност” на следећи начин: „Електронско евидентирање пореза на додату вредност је приказ података о обрачуна пореза на додату вредност, претходном порезу, набавци пољопривредних и шумских производа и пољопривредних услуга од пољопривредника одређеног законом којим се уређује порез на додату вредност и корекцијама тих података, у смислу овог закона.”

Чланом 4б ЗЕФ-а сада се уређује питање електронског евидентирања набавки од пољопривредника: „Обавезу електронског евидентирања набавке пољопривредних и шумских производа и пољопривредних услуга од пољопривредника одређеног законом којим се уређује порез на додату вредност (у даљем тексту: електронско евидентирање набавке од пољопривредника) има обвезник пореза на додату вредност коме је извршен промет пољопривредних и шумских производа и пољопривредних услуга у Републици

фактура, начин приступања и коришћења система електронских фактура, други документи у вези са трансакцијама, **начин сачињавања и поступање са прелиминарном пореском пријавом пореза на додату вредност**, коришћење података доступних у систему електронских фактура, садржина листе корисника система електронских фактура, услови за брисање са листе корисника система електронских фактура, као и начин и поступак брисања са листе корисника система електронских фактура.”

Извршено је и правнотехничко усклађивање прекршајне одредбе из члана 18. став 1. тачка 1б) ЗЕФ-а, којом је прописана прекршајна казна за неевидентирање ПДВ-а у складу са Законом, тако да се та прекршајна одредба позива на чл. 4, 4а и 4б ЗЕФ-а (значи обухваћене су и набавке од пољопривредника).

Исто тако, извршено је правнотехничко усклађивање прекршајне одредбе из члана 18. став 1. тачка 2) Закона, на основу које је прописана прекршајна казна за коришћење података који су доступни у СЕФ-у у сврхе које нису прописане ЗЕФ-ом, тако да се та прекршајна одредба позива на члан 5. став 11. ЗЕФ-а (уместо члан 5. став 7. ЗЕФ-а како је то сада прописано).

У складу с чланом 7. Закона о изменама и допунама, тај закон ступа на снагу у року од осам дана од дана објављивања у „Службеном гласнику РС”, а примењује се од 1. јануара 2027. године, осим одредаба о електронском евидентирању набавке од пољопривредника и одредаба о листи царинских декларација за извоз, односно отпремање добара, које ће се примењивати од 1. јула 2027. године.

ПС

ИНГ-ПРО

Измене и допуне Закона о електронским отпремницама

У „Службеном гласнику РС” бр. 80/2026 од 31. августа објављен је Закон о изменама и допунама Закона о електронским отпремницама (даље: Закон о изменама и допунама), који ступа на снагу и примењује се од 8. септембра 2026. године.

Према образложењу предлагача Закона о изменама и допунама, кључни циљ тог закона је даље стварање услова за оптимизацију и убрзање пословних процеса уз помоћ стандардизације начина документовања кретања добара кроз Републику Србију, као и да се надзор над кретањем добара, укључујући инспекцијски надзор, учини ефикаснијим.

Извршене су следеће измене и допуне Закона о електронским отпремницама („Сл. гласник РС” бр. 94/2024 и 109/2025 – даље: ЗЕО):

- проширење обима **изузимања** од обавезе слања електронских отпремница (члан 3. ЗЕО);
- измене које се тичу обавезе представљања електронске отпремнице (чланови 4. и 7. ЗЕО);
- измене у вези са обавезама поштанских оператора по питању (не)постојања обавезе преузимања електронских отпремница (члан 4. ЗЕО);
- продужење „релаксирајуће” одредбе.

1 Додавање нових изузетака од обавезе слања електронске отпремнице

Према образложењу предлагача Закона о изменама и допунама услед одређених дилема око примене у пракси, уводе се још **два додатна изузетка** од обавезе слања електронске отпремнице.

Сходно члану 3. став 2. т. 5в) и 5г) ЗЕО, обавеза слања електронске отпремнице не постоји за:

„5в) кретање мање количине добара набављених у малопродајном објекту у смислу прописа којима се уређује фискализација, која представљају ре-

презентацију, у смислу прописа којима се уређује порез на додатну вредност;

5г) кретање добара која су вредносни ваучери, акцизне маркице, новац који представља законско средство плаћања, новине, часописи и слично.”

1.1 Мања количина добара набављених у малопродајном објекту која представљају репрезентацију

У складу с чланом 3. став 2. тачка 5в) ЗЕО од обавезе слања електронске отпремнице изузима се набавка свих врста добара у малопродаји, под условом да нису намењена даљем промету, већ се набавка врши за потребе репрезентације обвезника, односно сопствену потрошњу.

Изузетак се односи на набавке у малопродајном објекту, како га дефинише Закон о фискализацији, што значи да се односи на набавке извршене у класичном малопродајном објекту, али и на набавке преко интернета путем даљинске трговине. Подсећамо на то да се, у складу с чланом 3. став 4. Закона о фискализацији, малопродајним објектом сматрају сваки пословни простор и пословна просторија који се примарно користе за промет добара и пружање услуга физичким лицима, као и седиште обвезника фискализације који врши промет на мало преко интернета, путем даљинске трговине.

Проширење изузетака од обавезе издавања електронске отпремнице односи се на купце предметних добара, односно на изузимање од обавезе издавања интерне електронске отпремнице. Подсећамо на то да, у складу с чланом 3. став 2. тачка 2) ЗЕО, обавеза слања електронске отпремнице не постоји за кретање добара по основу промета на мало у складу са законом којим се уређује фискализација. Дакле, када се продаја врши у малопродајном објекту (пословном простору који обвезник фискализације користи примарно за промет до-

електронске отпремнице послате преко система електронских отпремница.

Дакле, поштански оператори, односно даваоци поштанских услуга изузети су од обавезе преузимања и представљања електронске отпремнице под условом да је на адресници наведен јединствени идентификациони број електронске отпремнице послате преко система електронских отпремница.

4 Продужење важења „релаксирајуће” одредбе

У складу с чланом 6. Закона о изменама и допунама у периоду од ступања на снагу Закона о изменама и допунама закључно са 1. јануаром 2027. године у поступцима надзора над применом тог закона не узимају се у обзир евентуалне грешке при исказивању података у послатим електронским отпремницама и електронским пријемницама.

ПС

Редакција

Измена и допуна Закона о фискализацији

У „Службеном гласнику РС” бр. 80/2026 од 31. августа објављен је Закон о измени и допуни Закона о фискализацији (даље: Закон о изменама и допунама), који ступа на снагу и примењује се од 8. септембра 2026. године.

Према образложењу предлагача Закона о измени и допуни, основни разлози за измену тог закона садржани су у чињеници да су у претходном периоду у поступцима контроле уочени случајеви злоупотребе система фискализације путем издавања докумената који визуелно подсећају на фискалне рачуне, али садрже QR кодове који нису генерисани кроз систем електронске фискализације Пореске управе, који притом воде ка другим интернет страницама или ка другом фискалном рачуну који није повезан с конкретном трансакцијом. У циљу стварања услова за сузбијање сиве економије, ефикаснију контролу и бољу наплату пореза, извршена је једна измена и једна допуна у члану 12. Закона о фискализацији.

Сходно измењеном члану 12. став 5. Закона о фискализацији, забрана вршења делатности пореском обвезнику који:

1) делатност обавља на простору одржавања ма-

нифестација (вашара, фестивала, изложби и других манифестација у склопу културних, музичких, спортских и других друштвених активности) – изриче се за период трајања те манифестације;

2) за промет од продаје роба или пружања услуга изда рачун који садржи дводимензионални баркод (енг. *quick response* – QR), а за који се верификацијом утврди да није генерисан путем система електронске фискализације Пореске управе, односно садржи такав код који не води ка порталу Пореске управе или води ка фискалном рачуну који се не односи на евидентирани промет већ на други фискални рачун, други износ, датум, артикле или другог обвезника или да представља документ који је накнадно измењен, комбинован или технички израђен – изриче се у трајању од једне године.

У складу с новим ставом 6. члана 12. Закона о фискализацији **мера забране вршења делатности изриче се одмах.** Према образложењу предлагача закона, постојећи рокови за извршење мера омогућавају наставак обављања делатности и након утврђене неправилности, што би могло да доведе до даљег избегавања евидентирања промета и умањења јавних прихода.

ПС

Продајни подстицаји у трговини на мало и велико

Услови под којима трговац може да нуди робу и услуге с продајним подстицајима ближе су уређењу одредбама члана 36. Закона о трговини.

Продајни подстицај некада се реализује непосредно у односу између продавца и купца, али у пракси су све заступљенији подстицаји које трговци или произвођачи не дају непосредно својим купцима (дистрибутерима или трговцима) већ крајњим купцима с којима немају непосредан контакт.

Циљ овог чланка јесте да укажемо на порески третман и рачуноводствено обухватање следећих продајних подстицаја:

- продаја са сниженом ценом,
- продаја у програмима лојалности и
- продаја с пратећим поклоном.

Пре тога ваља указати на правила рачуноводственог признавања прихода од продаје у условима одобрених продајних подстицаја.

У пракси су све заступљенији подстицаји које велетрговци или произвођачи не дају непосредно својим купцима (дистрибутерима или трговцима) већ крајњим купцима с којима немају непосредан контакт. Подстицаји се дају лицима која купују робу велепродавца, односно производе произвођача од њихових дистрибутера односно трговаца, па је наведеној теми посвећено последње поглавље у овом чланку.

1 Признавање прихода од продаје у условима продајних подстицаја

У односу на пуне стандарде, односно МСФИ 15, приходи од продаје добара, према МСФИ за МСП и Правилнику за микро и друга правна лица, признају се и одмеравају на једноставнији начин, без посебних критеријума који се односе на примену модела од пет корака, који обухвата идентификацију уговора с купцима, идентификацију обавеза извршења из уговора с купцима, одређивање цене

трансакције, алокацију цене на обавезе извршења и одређивање критеријума када се приход признаје током времена испуњења обавеза према купцу, а када у одређеном тренутку, као и друга питања која се односе на признавање и мерење прихода.

1.1 Признавање прихода у условима одобрених продајних подстицаја по МСФИ за МСП и Правилнику за микро и друга правна лица

Чланом 40. Правилника за микро и друга правна лица дефинисано је да пословне приходе чине приходи од продаје робе, производа и услуга, приходи од активирања учинака, приходи од субвенција, дотација, донација, регреса, компензација и повраћаја дажбина по основу продаје робе, производа и услуга, као и други пословни приходи који су обрачунати у књиговодственој исправи, независно од времена наплате.

Приходи по основу продаје робе, производа и услуга признају се када и у мери у којој је пословни субјект испунио обавезу по основу уговора преносом договорене робе или пружањем услуге купцу – пренос је обављен када је купац стекао (или у мери у којој је стекао) контролу над робом или услугом. Пословни субјект у току извештајног периода, а на крају извештајног периода обавезно утврђује степен испуњености чињења из уговора с купцем.

Приходи од продаје робе, производа и услуга вреднују се по фактурној вредности, **по одбитку датих рабата и других попушта**, ПДВ-а и других пореских облика, попут пореза по одбитку. Пословни субјект укључује у приход прилив економских користи које је примио или потражује за свој рачун. У приход се не укључују износи примљени за рачун трећих страна.

Тачком 23.7 МСФИ за МСП дефинисано је да ентитет треба да призна приход када се роба прода или када се услуге размене за различиту робу или услуге у трансакцији која има комерцијалну суштину. У том случају ентитет треба да одмерава трансакцију:

тирати (коэффициент је 1,25), с тим што се не врши умањење за нормиране трошкове од 20%. На тако добијену пореску основуцу примењује се пореска стопа од 20%. У описаном случају не постоји обавеза плаћања доприноса. Пореска пријава подноси се уз ШВП 1 11 633 00 0.

Међутим, у случају када наведена лица (добављач и трговац) имају статус повезаних лица, примање комерцијалисте има карактер зараде. Наиме, чланом 13. став 4. Закона о порезу на доходак грађана прописано је да се зарадом, у смислу тог закона, сматрају и примања која запослени у вези с радом код домаћег послодавца оствари од лица које се, у смислу закона који уређује порез на добит правних лица, сматра повезаним лицем с послодавцем. Суштина је у томе да вредност наведеног примања има карактер нето зараде по основу које постоји обавеза плаћања пореза и доприноса.

У складу с чланом 51. став 7. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање, обвезник доприноса је запослени који, у смислу закона којим се уређује порез на доходак грађана, остварује примања од лица повезаних а послодавцем сагласно члану 13. став 4. Закона о порезу на доходак грађана, при чему је дужан да сам обрачуна и плати доприносе по стопама из члана 44. став 1. тог закона, на начин који је за те случајеве прописан за плаћање пореза на доходак грађана и по закону који уређује порез на доходак грађана. Дакле, на наведени начин, а поводом конкретног примања одређено је ко је дужан да плати доприносе за обавезно социјално осигурање. Имајући у виду да ће запослени по датом основу сам плаћати доприносе, према нашем мишљењу, логично би било да приликом подношења пореске пријаве на обрасцу

ПП-ОПО запослени, поред доприноса, плати и порез на зараду за наведено примање.

Изузетно од претходно наведеног, уколико би споразум између добављача и трговца подразумевао да добављач поклоне даје трговцу (као правном лицу), а не његовим радницима (комерцијалистима), с тим што трговац накнадно одлучује којим радницима ће доделити поклоне, порески третман био би другачији. У том случају добављач не би имао обавезу по основу пореза на доходак грађана. Међутим, давање поклона запосленима од стране њиховог послодавца (трговац) имало би карактер зараде по основу које би постојала обавеза обрачуна пореза и доприноса на зараде у складу са општим правилима.

Посматрано из аспекта ПДВ-а, поступак који добављач треба да примени зависи од конкретних околности, и то:

- ако даје поклоне мање вредности (појединачне тржишне вредности мање од 2.000 динара без ПДВ-а, уз услов повремености), сматра се да промет, у смислу Закона о ПДВ-у, није извршен, па не постоји обавеза обрачуна ПДВ-а;
- ако даје поклоне веће тржишне вредности од 2.000 динара без ПДВ-а, постоји обавеза обрачуна ПДВ-а ако је при њиховој набавци постојало право на одбитак претходног пореза;
- ако су поклони набављени као издаци за репрезентацију у смислу члана 29. став 3. Закона о ПДВ-у, обвезник нема право на одбитак претходног пореза приликом набавке, па ни обавезу да обрачуна ПДВ приликом давања поклона.

Дата правила опорезивања ПДВ-ом примењују се независно од тога да ли се поклони дају трговцу или његовим радницима.

ПС

Електронски часопис ПОСЛОВНИ САВЕТНИК

Часопис „ПОСЛОВНИ САВЕТНИК“ представља издање са стручним ауторским текстовима из области рачуноводства и пореза. Намен је, пре свега, финансијским и рачуноводственим службама у приватном сектору, рачуноводственим агенцијама и сл.

Од рубрика у часопису издавамо: Рачуноводство, Порези, Зараде, плате и друга примања, Радни односи, Пословне финансије, Статистика и остале области.

Тренутно се у издању налази преко 2.000 чланака, при чему у току године излази 12 бројева.

Чланци из свих досадашњих бројева доступни су у е-часопису, с тим што им се приступа у оквиру издања Прописи. нет, а повезани су са релевантним прописима.

За препоруку и групе информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Пореско-рачуноводствени третман једнонаменских и вишенаменских вредносних ваучера

Иако је порески третман вредносних ваучера дефинисан и непромењен од 2020. године, а правила фискализације постављена крајем 2022. године, у пракси још увек постоје одређене недоумице у вези са њиховим издавањем и коришћењем, што је и повод за настанак овог чланка.

У чланку су прво наведена појашњења правила рачуноводственог обухватања вредносних ваучера, а потом и правила фискализације промета вредносних ваучера. Након тога, иста правила посебно су анализирана (на примерима) у контексту промета једнонаменских, а потом и вишенаменских вредносних ваучера. Последње поглавље садржи појашњења третмана вредносних ваучера из угла купца ваучера – правног лица или предузетника који ваучере набавља ради давања (поклона) запосленима или пословним партнерима.

1 Рачуноводствено обухватање вредносних ваучера

Продаја вредносних ваучера не признаје се одмах као приход од продаје, већ практично представља пасивно временско разграничење (ПВР), односно унапред наплаћени приход који се евидентира на рачуну 491 – *Унапред наплаћени приходи*. Када се продато добро или услуга наплати вредносним ваучером, онда они могу привремено да се евидентирају преко посебне благајне ваучера, а да се онда пребију са ПВР. Уколико су у питању нематеријализовани ваучери, по њиховој реализацији директно се укида временско разграничење прихода и признаје приход од продаје конкретног добра односно услуге.

Издате вредносне ваучере пре њиховог промета издавалац евидентира ванбилансно, при чему за те потребе могу да се користе рачуни 885 – *Харџије од вредности које су ван њромета* и 895 – *Обавезе за харџије од вредности које су ван њромета*. По стављању истих у промет (пренос

примаоцу ваучера) исти се искњижавају из ванбилансне евиденције контраставом за књижење 895/885.

Признавање прихода по основу нереализованих ваучера зависи од тога да ли је рок за реализацију ограничен или не. Уколико вредносни ваучер има одређени рок до ког мора да се реализује, истеком тог рока признаје се приход. То није приход од продаје, већ представља ванредни приход који се евидентира на рачуну 679 – *Остали нејоменујући приходи*. Ако вредносни ваучер нема ограничен рок, продавац одложени приход може да држи неограничено. Међутим, сматрамо да би рачуноводственом политиком, а на основу ранијег искуства требало уредити у ком року се признају приходи по основу нереализованих поклон-честитки (нпр. 50% по истеку годину дана од издавања, а остатак по истеку од две године).

Кад правно лице или предузетник (лице које води пословне књиге) купује вредносне ваучере, рачуноводствено обухватање коначно зависи и од намене куповине вредносних ваучера. У тренутку набавке, према нашем мишљењу, добра (ваучере) рачуноводствено треба да призна на рачуну 280 – *Унапред наплаћени трошкови*. Иако купљени вредносни ваучер представља неко добро (односно право), нису испуњени услови за признавање истих као залиха сходно одредбама МРС 2 – *Залихе*, из ког разлога се за полетно признавање набавке не користе рачуни групе 10 односно 13.

Када се купљени вредносни ваучер испоручи крајњем кориснику или се реализује, исказују се одговарајући расходи:

- репрезентације – уколико се вредносни ваучери као поклон деле пословним партнерима;
- зарада – уколико се вредносни ваучери као поклон деле запосленима;
- трошкова периода (на пример горива) – уколико се вредносни ваучери користе за плаћање по основу набавки добара и услуга које се користе у пословном процесу обвезника.

нансијски инструменти”, МСФИ 15 „Приходи од уговора са купцима”, МСФИ 16 „Лизинг”, МРС 20 „Рачуноводствено обухватање државних давања и обелодањивање државне помоћи”, МРС 38 „Нематеријална имовина” и МРС 23 „Трошкови позајмљивања”.

Сходно тачки 11 МСФИ 1, рачуноводствене политике које ентитет користи у почетном извештају о финансијској позицији, састављеном у складу са IFRS, могу да се разликују од оних коришћених за исти датум, али у складу са претходним општеприхваћеним рачуноводственим принципима. Произашла кориговања настају због догађаја и трансакција насталих пре датума преласка на IFRS. Стога ентитет признаје износе тих кориговања директно као нераспоређену добит (или, ако је погодно, другу категорију капитала) на датум преласка на IFRS.

Другим речима, сва кориговања која проистекну из промене рачуноводствених политика приликом преласка на прву примену МСФИ привредни субјект признаје у оквиру нераспоређене добити или у оквиру неке друге компоненте укупног капитала.

4 Књижење обавезе за ПДВ по основу сторнираног рачуна у случају када није добијено обавештење купца о претходном порезу

Питање: Како да прокњижимо обавезу за ПДВ по основу сторнираног рачуна у случају када од купца није добијено обавештење о исправци одбитка претходног пореза?

Одговор: У складу с Правилником о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике, књижење ПДВ у датом случају врши се на терет рачуна 555 – *Трошкови пореза и накнада*, а у корист рачуна 470 – *Обавезе за порез на додату вредност по издајим фактурама по ошћој стоји (осим примљених аванса)*, конкретно аналитичког подрачуна на ком је исказано разграничено (условно) смањење обавезе за ПДВ (нпр. 4709).

Уколико обвезник ПДВ-а накнадно испуни услове да исправи износ ПДВ-а у складу с чланом 44. Закона о ПДВ-у, у пословним књигама потребно је извршити сторнирање претходно прокњиженог трошка пореза тако да се износ дугово књижи с предзнаком минус на рачуну 555, уз потражно књижење с предзнаком минус на рачуну 470.

5 Измена прага материјалности за признавање основних средстава

Питање: Привредно друштво Правилником о рачуноводственим политикама дефинисало је праг материјалности за признавање основних средстава у висини од 35.000 динара. Уколико би привредно друштво изменило тај правилник и дефинисало праг на други начин (на пример, у висини просечне зараде), на који начин би требало третирати средства која су у употреби (нпр. набавна вредност 50.000 динара, садашња вредност 20.000 динара)?

Одговор: Измена прага материјалности у погледу дефинисања критеријума за разврставање средстава на основна средства и залихе (инвентар), који је дефинисан у интерном општем акту (Правилнику о рачуноводству и рачуноводственим политикама), представља промену рачуноводствене процене, која се према т. 10.16 МСФИ за МСП примењује проспективно, тако да не представља измену рачуноводствене политике која се примењује ретроспективно.

Према томе, у наведеном случају основна средства која су пре измене прага материјалности према ранијим критеријумима разврстана у основна средства, и даље остају разврстана у основна средства све док се као таква користе.

То што је ранија набавна вредност неких основних средстава сада (након промене Правилника о рачуноводству) постала материјално безначајна, није разлог да се из основних средстава пренесу у залихе или потпуно амортизују пре истека корисног века употребе.

ПС

Кратке теме из области девизног пословања кроз питања претплатника

1 Шифра плаћања када се закуподавцу – резидентном физичком лицу закупнина исплаћује у девизама

Питање: Треба да платимо закупнину по основу уговора о закупу пословног простора физичком лицу – резиденту на његов девизни рачун. Да ли користимо шифру основа плаћања 320 – *Закуп земљишта, некретнина и његовог простора – плаћања по основу закупа земљишта, некретнина и његовог простора између резидената и нерезидената* приликом попуњавања налога 70, при чему порез након подношења ППП-ПД пријаве Пореској управи плаћамо по добијеним инструкцијама с текућег динарског рачуна?

Одговор: У складу с чланом 34. став 2. тачка 5) Закона о девизном пословању, плаћање, наплаћивање и пренос у Републици могу да се врше и у девизама по основу продаје и давања у закуп непокретности. Не користите шифру одлива 320 јер је иста прописана за плаћања између резидента и нерезидента, с тим што се у конкретном случају ради о трансакцији између два резидента.

Указујемо на одговор Народне банке Србије из 2008. године, који је још увек актуелан и у вези са применом Шифарника основа наплате, плаћања и преноса у платном промету са иностранством (даље: Шифарник). Тај одговор је објављен на сајту поменутих институције.

ОДГОВОР НАРОДНЕ БАНКЕ СРБИЈЕ

„Законом о девизном пословању, члан 34. став 4. тачка 5) дата је могућност да се плаћања и наплаћивања по основу продаје и куповине непокретности у Републици између резидената врши у девизама. У случају да оба резидента имају девизне рачуне у истој банци, банка интерним налогом преноси средства с једног рачуна на други и о тој трансакцији не извештава Народну банку Србије. Уколико су резиденти клијенти различитих банака, пренос се врши општим девизним налогом, слог 66/77, преко рачуна 050, применом шифре основа 562/162.”

Шифре основа 562/162 наведене су у поглављу II Шифарника „Трансакције између резидената и неутралне трансакције”. У њиховом опису наведено је да се шифре прилива/одлива користе у случају преноса с рачуна 050 једне банке на рачун 050 друге банке, при чему банка која прима средства користи шифру 562, а банка која преноси средства шифру 162.

Полазећи од описа шифара 562/162 из Шифарника, те аналогије са објављеним одговором Народне банке Србије, сматрамо да би приликом обављања описане трансакције (закуп непокретности) требало користити наведене шифре основа.

Порез на приходе од непокретности по стопи од 20%, уз нормиране трошкове у висини од 25%, плаћају се у динарима.

2 Резидент – предузетник не може да одобри финансијски зајам нерезиденту

Питање: Предузетник је, као физичко лице, један од оснивача фирме која послује и чије је седиште на територији Француске. Да ли може да изврши уплату зајма фирми у Француској чији је члан, тј. да ли мора да уговори каматну стопу или то може да буде бескаматни зајам и да ли као предузетник може да региструје кредитни посао у НБС?

Одговор: У складу с чланом 18. став 9. Закона о девизном пословању **резидент – предузетник у своје име и за свој рачун може** да узима кредите и зајмове из иностранства, да даје јемства и друга средства обезбеђења у корист нерезидента – кредитора по кредитима које резиденти узимају из иностранства, али и да **одобрава нерезиденту комерцијалне зајмове** и прибавља гаранције, јемства и друга средства обезбеђења од нерезидената по кредитима које одобрава нерезидентима.

Комерцијални кредити и зајмови у девизама и динарима повезани са спољнотрговинским прометом

пословању, финансијски кредити узети из иностранства могу да се користе за плаћање увоза робе и услуга и финансирање извођења инвестиционих радова у иностранству, које резиденти закључују у оквиру обављања своје делатности, као и за отплату раније коришћених кредита из иностранства (рефинансирање).

Резиденти могу да узимају финансијске кредите из иностранства и за друге намене на начин и под условима које утврди Народна банка Србије.

У складу са Одлуком о начину и условима коришћења финансијских кредита из иностранства за намене из члана 21. став 2. Закона о девизном пословању, финансијски кредити и зајмови из иностранства у девизама који нису намењени за плаћање увоза робе и услуга, финансирање извођења инвестиционих радова у иностранству и отплату раније коришћених кредита из иностран-

ства – користе се под условима и на начин који су прописани овом одлуком. Према Одлуци, кредит може да буде отплаћен тек након истека једне године од датума његовог коришћења, а ако је коришћење кредита уговорено у више транши – тај рок за сваку појединачну траншу рачуна се од датума коришћења те транше. Кредит и пре истека рокова из тачке 2. Одлуке може да се отплати новим кредитом ако су рокови отплате новог кредита исти или дужи од рокова утврђених том тачком.

Резиденти – правна лица и предузетници могу да користе кредит с роком отплате краћим од годину дана, и то ради финансирања откупа, прераде и производње пољопривредних производа или финансирања извоза робе и услуга. Притом отплата не може да почне пре истека три месеца од датума сваког коришћења тог кредита.

Редакција

Подсетник на обавезу годишње провере евидентираних података о стварном власнику (верификација) од 1. октобра 2026. године

Сходно одредбама члана 9. став 1. Закона о Централној евиденцији стварних власника („Сл. гласник РС” бр. 19/25, 51/25 и 60/25 – исправка), регистровани субјект, односно лице овлашћено за заступање у регистрованом субјекту и повереник траста, односно у случају правног односа сличног трасту лице које је упоредиво с повереником, дужни су да **провере** тачност и ажурност евидентираних података о стварном власнику у року од годину дана од дана последњег евидентирања података о стварном власнику, односно од дана последње потврде тачности и ажурности евидентираних података о стварном власнику, као и да у даљем року од 30 дана потврде тачност и ажурност евидентираних података о стварном власнику. Приступ интернет страници (порталу) путем које се даје потврда тачности и ажурности евидентираних података и начин њеног коришћења одређује Агенција за привредне регистре.

Током 2025. године регистровани субјекти спровели су **прву верификацију** евидентираних података о стварном власнику учитавањем докумената у периоду **усклађивања** са новим Законом о Централној евиденцији стварних власника (1. 10. 2025 – 1. 12. 2025. године). **Од тог дана рачуна се годину дана, односно годишња верификација података о стварном власнику**, али само под условом да у даљем року од годину дана није долазило до промене стварног власника. Уколико дође до промене стварног власника, рок од годину дана (за верификацију) тече од дана те промене.

Према информацијама добијеним из Агенције за привредне регистре, на порталу Централне евиденције стварних власника од 1. 10. 2026. године биће доступна опција за верификацију података, као и упутство на који начин и у којим ситуацијама ће се она обављати.

Маријана Жиравац Младеновић

Измене и допуне Закона о ПДВ-у с применом углавном од јануара 2027. године

У „Службеном гласнику РС” бр. 80/2026 31. августа објављене су измене сета пореских прописа, између осталог и Закона о ПДВ-у.

Већина измена и допуна које доноси Закон о изменама и допунама Закона о ПДВ-у (даље: Закон о изменама и допунама) примењује се од 1. јануара 2027. године, односно почев од пореског периода јануар 2027. године (јануар–март 2027. године за кварталне обвезнике), тако да је у наставку код сваке поједине одредбе наведен и почетак примене.

Према образложењу предлагача Закона о изменама и допунама, кључни циљ тог закона је прилагођавање одређених законских одредаба **новом софтверском решењу Пореске управе под називом SiTAX (Српски интегрисани порески систем)**, који за порез на додату вредност треба да буде имплементиран почев од 1. јануара 2027. године.

Увођење информационог система SiTAX подразумева стандардизацију и дигитализацију пореских поступака, што захтева већу прецизност законских решења која обезбеђују једнообразно поступање у свим истоветним правним ситуацијама. Наиме, током анализе пословних процеса и припреме за имплементацију новог информационог система SiTAX идентификована су одређена законска решења која је потребно изменити или прецизирати како би се допринело дигитализацији и аутоматизацији поступака пред Пореском управом, а све у циљу бржег, транспарентнијег и једноставнијег поступања и пореских обвезника и Пореске управе. У том циљу врше се измене одредаба којима се уређује брисање обвезника из система ПДВ-а (престанак обављања ПДВ активности), које се тичу периода обавезног обављања ПДВ активности након евидентирања у систему ПДВ-а, затим измене и допуне одредаба у вези са роковима и начином подношења ПДВ пријаве у случају брисања из система ПДВ-а и у случају неподношења ПДВ пријаве у прописаном року.

Поред тога, одустало се од могућности да се грешке из ранијих пореских периода исправљају кроз текућу пријаву.

Укратко, измене и допуне огледају се у следећем:

- преформулисано је пореско ослобођење из члана 25. став 2. тачка 6) Закона о ПДВ-у, које се односи на поштанске услуге;
- редефинисан је период обавезног обављања ПДВ активности након евидентирања у систему ПДВ-а;
- у целости су измењене одредбе 38а Закона о ПДВ-у којима се уређује брисање обвезника из система ПДВ-а (престанак обављања ПДВ активности);
- прецизиране су одредбе којима се уређује промена пореског периода на захтев пореског обвезника;
- дефинисани су рокови и обавезе подношења ПДВ пријаве;
- прописан је нов начин обавештавања пореског органа о лицима од којих обвезник откупљује секундарне сировине, односно пољопривредне производе.

Поред свега, чланом 16. Закона о изменама и допунама прописано је да се подзаконски акти (што би значило измена Правилника о ПДВ-у) донесу закључно са 15. децембром 2026. године.

1 Пореско ослобођење за услуге јавног поштанског оператора

У складу са измењеним чланом 25. став 2. тачка 6) Закона о ПДВ-у не плаћа се ПДВ на промет поштанских услуга и с тим услугама повезаних испорука добара од стране **јавног поштанског оператора**. Према претходно важећој одредби ПДВ не плаћа се на промет поштанских услуга од стране јавног предузећа, као и с њима повезаних испорука добара.

Према нашем разумевању, право на порески подстицај моћи ће да користе и они обвезници који закључно с наведеним датумом нису започели коришћење предметног пореског подстицаја, ако су испунили услове за његово коришћење до датог рока. То је важно јер обвезник почиње да користи порески подстицај по испуњењу прописаних услова, у првој години у којој је исказао опорезиву добит у пореском билансу, што не мора нужно да буде година у којој је остварио услове за примену предметног пореског подстицаја. Тако нпр. обвез-

ник може да испуни услове за коришћење пореског подстицаја закључно са 31. 12. 2027. године, али да за ту годину не користи порески подстицај јер је у пореском билансу за 2027. годину исказао губитак. Обвезник ће моћи да започне да користи предметни подстицај и за неки каснији порески период у којем први пут оствари добит (нпр. за 2029. годину и сл.). Предметни порески подстицај обвезници ће моћи да користе у периоду од 10 година (почев од прве године у којој је остварена добит), сразмерно извршеном улагању.

ПС

Жељко Албанезе

Измене и допуне Закона о пореском поступку и пореској администрацији

Народна скупштина Републике Србије усвојила је Закон о изменама и допунама Закона о пореском поступку и пореској администрацији, који је објављен у „Службеном гласнику РС” број 80/2026 од 31. 8. 2027. године (даље: Измене Закона).

Измене Закона ступиле су на снагу **8. 9. 2026. године**, осим члана 7. Измена Закона (који регулише намирање акциза), који ће се примењивати почев од 1. фебруара 2027. године.

Општи циљеви најновијег иновирања Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС” бр. 80/2002... и 80/2026 – даље: ЗПППА) садржани су у прецизирању и правнотехничком усаглашавању норми како би се примена тог закона реализовала са што мање тумачења, а тиме и ефикасније и доследније спроводио порески поступак. Други део Измена Закона посвећен је прецизирању одредаба које уређују радноправне односе запослених и организацију Пореске управе у циљу усаглашавања са одредбама закона који уређује државне службенике.

Од конкретних новина које Измене Закона доносе за пореске обвезнике, у наставку ће неколико бити подробније размотрено. Наиме:

- продужавају се рокови доспелости пореске обавезе у случају када је пореском обвезнику одобрено продужење рока за подношење пореске пријаве;
- укида се ограничење броја измењених пореских пријава;
- уводи се подношење пореских пријава по службеној дужности од стране Пореске управе за годишњи порез на доходак грађана и за порез на додату вредност, ако порески обвезник пријаву не поднесе у прописаном року;
- прописује се да, ако Пореска управа у року од три године не донесе решење којим се донето привремено решење замењује, пореска обавеза утврђена привременим решењем сматра се коначно утврђеном;
- уводи се правило (са одложеном применом од 1. 2. 2027. године) да Пореска управа по службеној дужности намирује доспелу а неизмирену обавезу по једном уплатном рачуну акцизе из претплате по другом уплатном рачуну;
- појашњава се начин обрачуна камате на разлику пореске обавезе утврђене у поступку контроле;
- проширују се правила о застоју застарелости и на права пореског обвезника приликом повраћања, прекњижавања, пореског кредита, рефакције и рефундације, као и приликом намирања доспелих обавеза путем прекњижавања пореза.

на радном месту с ког је привремено премештен у више звање и утврђује му се коефицијент за обрачун плате који је имао до привременог премештаја, уз евентуално увећање коефицијента по основу награђивања кроз платне разреде уколико је остварио право на награђивање. Такође, тај порески службеник, након истека привременог премештаја, може да буде трајно премештен на радно место у више звање у складу са мерилима напредовања из члана 169љ ЗПППА, која су наведена у наставку, а на основу оцена вредновања радне успешности, остварених док је био привремено премештен.

6) Према члану 169љ став 1, порески службеник може да напредује премештајем на извршилачко радно место чији се послови обављају у непосредно вишем звању и на радно место руководиоца унутрашње организационе јединице чији се послови обављају у непосредно вишем звању. Ради разраде датих одредби у истом члану иновiran је став 2, којим је сада уређено да порески службеник може да напредује премештајем под следећим условима (новине су *болдиране*):

1) да постоји упражњено одговарајуће радно место;

2) да испуњава услове за рад на радном месту на које се премешта или распоређује;

3) да за последње две године пре стицања звања није кажњен за кривично дело и да није кажњен дисциплинском мером због повреде радне дужности;

4) да се против њега не води кривични поступак за кривично дело за које се гони по службеној дужности нити дисциплински поступак због повреде радне дужности;

5) да је два пута узастопно пре стицања непосредно вишег звања утврђено најмање да:

(1) „превазилази очекивања” за радно место у звању главни порески саветник или

(2) „испуњава очекивања” за радно место у осталим звањима.

Изузетно, према иновiranом ставу 3, порески службеник који је напредовао премештајем јер је два пута узастопно утврђено да „превазилази очекивања”, и ако не испуњава услове везане за радно искуство у струци, може да буде премештен на непосредно више извршилачко место или радно место руководиоца унутрашње организационе јединице, ако је опет утврђено да „превазилази очекивања”.

ПС

КАЛКУЛАТОР КАМАТА

у оквиру електронског издања ИНГ-ПРО ПРОПИСИ.НЕТ

Осим обрачуна затезне камате у динарима или у некој од страних валута (евро, долар, швајцарски франак), уз помоћ нашег калкулатора претплатници могу да врше и обрачун камате за неблаговремено плаћене јавне приходе и за неблаговремено плаћени царински дуг и казну у царинском поступку, затим обрачун камате по есконтној/референтној стопи Народне банке Србије и по референтној стопи Европске централне банке (ЕЦБ), као и обрачун камате по пресудама/одлукама Европског суда за људска права. Поред наведених, ту је и обрачун уз помоћ индекса потрошачких цена, а поред свих ових дефинисаних каматних стопа које ми ажурирамо, постоји и опција *Моје каматне стоје*, помоћу које сваки корисник може да дефинише каматне стопе како би прилагодио обрачун камата сопственим потребама.

Обрачуне камата претплатници могу да сачувају у оквиру базе, а могу и да врше промене на рачуну, односно да евидентирају нова задужења и отплате, уз могућност да бирају да ли ће се делимична отплата дуга прво одузимати од камате или од главнице.

Калкулатор врши обрачуне камата пропорционалном или конформном методом. Поред ових, постоји и јединствена мешовита метода (за затезну камату до 2. 3. 2001. примењује се конформна метода, а од 3. 3. 2001. пропорционална), која омогућава јединствен обрачун камате за период пре и после тог периода. Сходно томе, по истом принципу функционише и обрачун камате на неблаговремено плаћене јавне приходе, на неблаговремено плаћен царински дуг и неблаговремено плаћену казну у царинском поступку (до 31. 12. 2012. конформна, од 1. 1. 2013. пропорционална метода).

Збирни обрачун камата омогућава обрачун дуга по више различитих фактура (рачуна), по принципу: један поверилац, један дужник, више новчаних потраживања и износ укупног дуга по свим тим различитим основама.

За препоруке и друге информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Измена Закона о акцизама

Закон о изменама Закона о акцизама (даље: Закон), који је објављен у „Службеном гласнику РС” бр. 80/26 31. августа 2026. године, ступио је на снагу закључно с даном објављивања.

Према образложењу предлагача Закона, основни разлози за доношење Закона, односно циљеви који се њим постижу садржани су у чињеници да је у претходном периоду, због актуелних дешавања на Блиском истоку, дошло до повећања произвођачких цена деривата нафте из члана 9. став 1. т. 1), 3) и 5) Закона о акцизама, услед раста цене сирове нафте на светском тржишту, што негативно утиче на макроекономску стабилност у земљи. Имајући у виду повећање цене сирове нафте, као и билансне могућности буџета Републике Србије, а у циљу очувања макроекономске стабилности и очувања стандарда грађана и неометаног снабдевања тржишта дериватима нафте, Законом је усвојено да Влада Републике Србије може привремено да смањи последње усклађене објављене износе акциза на поједине деривате нафте, и то износе акциза на оловни бензин, безоловни бензин и гасна уља (дизел-горива), без ограничавања процента до којег може да се спроводи привремено умањење износа акцизе.

С тим у вези извршене су измене у члану 17. Закона о акцизама, којим је уређена индексација динарских износа акциза. Сходно члану 17. став 2. Закона о акцизама, у случају раста цене сирове нафте на светском тржишту, који негативно утиче на

макроекономску стабилност у земљи, Влада може привремено да смањи износе акциза из члана 9. став 1. т. 1), 2) и 3) наведеног закона, утврђене у складу са истим законом.

Новим законским решењем не ограничава се проценат до којег може да се спроводи привремено умањење износа акцизе на поједине деривате нафте.

Сходно измењеном члану 17. став 3. Закона о акцизама, у случају пада цене сирове нафте на светском тржишту, износи акциза из члана 9. став 1. т. 1), 2) и 3) тог закона, који су привремено умањени због раста цена сирове нафте, при чему су утврђени у складу са ставом 2. члана 17, увећавају се највише до последњих објављених износа акциза, усклађених према ставу 1. истог члана.

У члану 17. став 4. Закона о акцизама прописано је да су, приликом усклађивања динарских износа акциза на деривате нафте из члана 9. став 1. т. 1), 2) и 3) наведеног закона са годишњим индексом потрошачких цена, основице за усклађивање последњи објављени усклађени износи акциза на поменуте деривате нафте, сагласно ставу 1. члана 17. истог закона. На тај начин прецизира се да је основица за усклађивање износа акцизе на те деривате нафте са годишњим индексом потрошачких цена у календарској години која претходи години у којој се усклађивање врши – последњи објављени усклађени износи акциза на поједине деривате нафте.

ПС

ИНГ-ПРО

Измене и допуне Закона о порезу на доходак грађана и Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање

Народна скупштина Републике Србије усвојила је:

1) Закон о изменама и допунама Закона о порезу на доходак грађана, који је објављен у „Службеном гласнику РС” број 80/2026 (даље: Измене Закона о порезу), при чему се Измене Закона о порезу примењују делом од 1. јануара 2027. а делом од 1. јануара 2028. године;

2) Закон о изменама и допунама Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање, који је објављен у „Службеном гласнику РС” број 80/2026 (даље: Измене Закона о доприносима), при чему се Измене Закона о доприносима примењују делом од 1. јануара 2027. а делом од 1. јануара 2028. године.

Закон о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС” бр. 24/2001... и 80/2026 – даље: Закон о порезу) и Закон о доприносима за обавезно социјално осигурање („Сл. гласник РС” бр. 84/2004... и 80/2026 – даље: Закон о доприносима) представљају два важна пореска прописа која битно утичу на пореске обавезе и права послодаваца и запослених. Први разлог за најновије промене та два пореска прописа садржан је у потреби да се, у циљу заштите конкуренције на тржишту и обезбеђења транспарентности при додели државне помоћи, они ускладе са стратешким документима Владе – Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније (НПАА), Планом за испуњавање најважнијих обавеза из процеса преговора о приступању Републике Србије Европској унији до краја 2026. године и Реформском агендом Републике Србије, који се односе на пореске подстицаје за послодавце по основу заснивања радног односа са одређеним категоријама новозапослених лица. У том смислу основна садржина усвојених измена и допуна Закона о порезу и Закона о доприносима односи се на регулисање постојећих олакшица за запошљавање нових лица у складу с прописима о контроли државне помоћи, а у оквиру усклађивања са стратешким документима Владе.

У вези с таквим опредељењем неопходно је подсетити на то да је Законом о контроли државне помоћи („Сл. гласник РС” бр. 73/2019) дефинисано да је државна помоћ сваки стварни или потенцијални јавни расход или умањено остварење јавног прихода, при чему је додељује давалац државне помоћи (нпр. Република Србија) у било ком облику. Њом се одређени учесник на тржишту ставља у повољнији положај у односу на конкуренте или се даје предност производњи одређене робе и/или услуга, нарушава се или постоји опасност од нарушавања конкуренције на тржишту и утиче на трговину између Републике Србије и земаља чланица Европске уније. Према члану 3. тог закона, државна помоћ може да се додели, између осталог, и кроз фискалне олакшице (умањење или ослобођење од плаћања пореза, доприноса, царина и других фискалних дажбина). **Уредбом о условима и критеријумима усклађености хоризонталне државне помоћи** („Сл. гласник РС” бр. 32/2026) прецизирано је да државна помоћ која се додељује ради унапређења развоја одређених привредних делатности учесника на тржишту који се разврставају у микро, мала и средња правна лица (даље: МСП) може да се додели и за запошљавање. Према томе, да не би било супротности и неусклађености између државне помоћи за ново запошљавање и стимулисања пореским прописима за ново запошљавање, одредбе Закона о порезу и Закона о доприносима у делу који се тиче стимулисања новог запошљавања усклађене су са одредбама из прописа о државној помоћи.

Осим наведеног, изменама и допунама (оба) закона:

- дат је нови текст члана 15а Закона о порезу, који регулише пореску основицу за обрачун пореза на зараде;
- продужено је важење одређених пореских олакшица за ново запошљавање;

години. Он има статус паушално опорезованог обвезника до 30. јуна 2027. године, а од 1. јула 2027. године решењем Пореске управе наложено му је вођење пословних књига.

До 15. јула 2027. године треба да достави обавештење за исплату личне зараде за период од 1. јула 2027. године.

Пример 2: Опредељење за личну зараду када је предузетник евидентиран у систему ПДВ-а

Предузетник је 15. марта 2027. године премашао промет од 8 милиона динара у претходних 12 месеци. Тог дана престало му је право на паушално опорезивање. Од 16. марта постао је обвезник ПДВ-а и од тада је дужан да води пословне књиге.

До 30. марта 2027. године треба да достави обавештење за исплату личне зараде за период од 16. марта 2027. године.

ПС

Редакција

Услови за одобравање позајмица (зајмова) запосленима и пореско-рачуноводствени аспект истих

Увод

Запослени су често у ситуацији да траже позајмице од својих послодаваца ради задовољавања неких животних потреба или покрића већих трошкова који им се повремено јављају. Најпре треба прецизирати да такве позајмице, са становишта Закона о облигационим односима („Сл. лист СФРЈ” бр. 29/78, 39/85, 45/89 – УС и 57/89 и „Сл. лист СРЈ” бр. 31/93, 22/99 – др. пропис, 23/99 – исправка, 35/99 – др. пропис и 44/99 – др. пропис) имају карактер зајма (чл. 557–566), по ком се зајмодавац (послодавац) обавезује да преда у својину зајмопримцу (запосленом) одређену количину новца, а зајмопримац се обавезује да му врати после извесног времена исту количину новца, по правилу без камате.

Осим тога, могућност одобрења зајмова запосленима од послодаваца уочава се и кроз одредбе следећа два члана Закона о раду („Сл. гласник РС” бр. 24/2005... и 109/2025 – други закон):

1) према члану 8, општим актом и уговором о раду могу да се утврде већа права и повољнији услови рада од права и услова утврђених законом, као и друга права која нису утврђена законом, осим ако законом није другачије одређено;

2) према члану 120. тачка 4), општим актом, односно уговором о раду може да се утврди право запослених на друга примања.

У Закону о раду нигде се изричито не говори о давању зајма запосленом, али у исто време наведено је да општим актом или уговором о раду запосленом могу да се припишу повољнији услови рада. У том смислу, ако је послодавац општим актом (колективним уговором или правилником о раду) или самим уговором о раду предвидео могућност давања зајма запосленом, одобрење зајма је потпуно законито.

Дакле, дата је могућност послодавцима да општим актом утврде право запослених на примања по основу зајма, односно у оквиру других примања, која дозвољава члан 120. Закона о раду, може да се утврди и право запослених на зајам.

Међутим, оно што такође проистиче из наведених одредби Закона о раду јесте неопходност да послодавац својим општим актом ближе утврди за које намене запосленима може да даје зајмове, у којој висини и под којим условима их одобрава. Таква регулатива је неопходна да би запослени знали шта и под којим условима могу да добију у виду новчане позајмице.

заним лицима, с тим што се лицем повезаним са обвезником сматра оно физичко или правно лице у чијим се односима са обвезником јавља могућност контроле или значајнијег утицаја на пословне одлуке. У случају посредног или непосредног поседовања најмање 25% акција или удела, сматра се да постоји могућност контроле над обвезником. Поред тога, могућност значајнијег утицаја на пословне одлуке постоји и када лице посредно или непосредно поседује најмање 25% гласова у обвезниковим органима управљања. Лицем повезаним с послодавцем сматрају се брачни или ванбрачни друг, потомци, усвојеници и потомци усвојеника, родитељи, усвојиоци, браћа и сестре и њихови потомци, дедови и бабе и њихови потомци, као и браћа и сестре и родитељи брачног или ванбрачног друга, лица која су са обвезником повезана на неки од претходно наведених начина.

Сагласно члану 60. Закона, обвезник је дужан да трансакције из члана 59. Закона посебно прикаже у свом пореском билансу, као и да уз порески биланс приложи документацију у оквиру које и на начин који пропише министар финансија. Заједно с трансакцијама из члана 59. Закона посебно приказује вредност истих трансакција по ценама које би се оствариле на тржишту таквих или сличних трансакција да се није радило о повезаним лицима (принцип „ван дохвата руке”).

Према томе, уколико привредно друштво закључи уговор о зајму са својим запосленим (нпр. оснива-

чем који је у радном односу у том друштву и има више од 25% удела у капиталу или гласачких права) који се, у складу са ЗПДПЛ, сматра његовим повезаним лицем, дужан је да у свом пореском билансу посебно прикаже трансакције с повезаним лицем по трансферним ценама (обрачунати износ камате), као и да уз порески биланс приложи документацију у оквиру које посебно приказује вредност истих трансакција по ценама које би се оствариле на тржишту таквих или сличних трансакција да се није радило о повезаним лицима (принцип „ван дохвата руке”), и то на начин прописан Законом и Правилником о трансферним ценама. У случају да се обвезникова трансферна цена по основу трансакције с повезаним лицем разликује од цене те трансакције утврђене применом принципа „ван дохвата руке”, обвезник је дужан да у пореску основуцу укључи износ позитивне разлике између расхода по основу те трансакције по трансферној цени и расхода по основу те трансакције по цени утврђеној применом принципа „ван дохвата руке”.

У вези са темом детаљна појашњења могу се пронаћи у чланку **„Давање и примање зајмова између повезаних лица из угла трансферних цена”**, објављеном у броју 3/2026 часописа, с тим што се сва појашњења из перспективе зајмодавца у свему примењују и када се у улози зајмопримца налази запослени који се сматра лицем повезаним с правним лицем.

ПС

Електронски часопис **ЛЕГЕ АРТИС – ПРОПИСИ У ПРАКСИ**

Часопис „Lege Artis – ПРОПИСИ У ПРАКСИ”, електронско издање, са стручним ауторским текстовима, већ дужи низ година незаобилазни је саветник и дневни пратилац у свачијем пословању. Намењен је, пре свега, правним службама у јавном и приватном сектору, привредним субјектима, установама, адвокатским канцеларијама итд.

Од области у часопису издавајемо: Јавне набавке и буџети, Грађанско право, Кривично и прекршајно право, Образовање, Планирање, изградња, становање, Привредно право, Радно право, Управно право, Здравствене установе, здравствена заштита и здравствено осигурање и друге области, као и сталне рубрике „Портал читалаца”, „Календар правних аката” и „Регистар прописа”.

Тренутно се у издању налази преко 1.800 чланака, при чему у току године излази 12 бројева.

Чланци из свих досадашњим бројева доступни су у е-часопису, с тим што им се приступа у оквиру издања Прописи. нет, а повезани су са релевантним прописима.

За препоруке и друге информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Отпремнина при одласку у пензију – утврђивање права на отпремнину, износа отпремнине и пореског третмана

Сагласно члану 119. став 1. тачка 1) Закона о раду („Сл. гласник РС” бр. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013, 75/2014, 13/2017 – одлука УС, 113/2017 и 109/2025 - други закон), сви послодавци који у пословању примењују тај закон имају обавезу да запосленом исплате отпремнину приликом престанка радног односа ради одласку у пензију, **без обзира на то да ли се ради о старосној, инвалидској, породичној или превременој старосној пензији.**

Из Мишљења Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања број 011-00-717/2017-02 од 27. 10. 2017. године:

Право на отпремнину при одласку у пензију остварује запослени коме престaje радни однос због испуњења услова, односно остваривања права на пензију, без обзира на то да ли се ради о старосној, инвалидској, породичној или превременој старосној пензији.

Истом тачком наведеног закона прецизирано је да поменута отпремнина мора да буде најмање у висини две просечне зараде, при чему се под просечном зарадом сматра просечна зарада у Републици према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике.

Наведена дефиниција исплате отпремнине обавезна је за све послодавце који примењују Закон о раду, што је и предмет разматрања у овом чланку, осим за оне који спроводе посебне колективне уговоре у оквиру своје делатности, који су тада у обавези да исплату прилагоде регулативи из тих уговора.

Чланом 8. став 2. Закона о раду прописано је да општим актом и уговором о раду могу да се утврде већа права и повољнији услови рада од права и услова утврђених законом.

Послодавци имају слободу да питање висине отпремнине која се запосленом исплаћује при

одласку у пензију уреде општим актом и на другачији начин, из чега настаје и обавеза да тако утврђену отпремнину исплате запосленом, али под условом да је износ повољнији за запосленог у односу на законом дефинисани минимални износ отпремнине.

Из Решења Врховног касационог суда Рев2. 3199/20 од 14. 4. 2021. године:

„Закон о раду одређује само законски минимум висине отпремнине која се запосленом мора исплатити приликом одласка у пензију, а обавезује послодавца да отпремнину исплати у висини утврђеној општим актом послодавца или колективним уговором.”

1 Радноправни услови за исплату отпремнине

Отпремнину при одласку у пензију, у складу са Законом о раду, дужан је да исплати послодавац код ког запосленом **престаје радни однос због испуњења услова за остварење права на пензију.** При томе наведени закон није ограничио право запосленог на отпремнину одређеним бројем година рада код послодавца код ког је радио у моменту стицања права на пензију. Потребно је имати у виду да је неопходно да, како би заиста стекао право на отпремнину, запослени оде у пензију, па баш по том основу мора да му престане радни однос код послодавца.

Будући да радни однос престаје кад запослени наврши 65 година живота и најмање 15 година стажа осигурања, ако се послодавац и запослени друкчије не споразумеју, поставља се питање на који начин запосленом престаје радни однос и да ли је он од утицаја на остварење права на отпремнину.

Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања поводом наведеног питања об-

од 400.000 динара. Према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике просечна зарада износи 166.123 динара, па неопорезиви износ отпремнине износи 332.246 динара.

Обрачун је следећи:

Ред. бр.	Опис	Износ
1.	Отпремнина при одласку у пензију за запосленог (према општем акту послодавца)	400.000,00
2.	Неопорезив износ у тренутку исплате	332.246,00
3.	Нето отпремнина на коју се плаћа порез (ред. бр. 1 - ред. бр. 2)	67.754,00
4.	Бруто износ опорезиве отпремнине – пореска основица (ред. бр. 3 : 0,80)	84.692,50
5.	Порез на доходак грађана (ред. бр. 4 x 20%)	16.938,50
6.	Укупан трошак послодавца (ред. бр. 1 + ред. бр. 5)	416.938,50

У датом примеру запослени прима отпремнину од 400.000,00 динара, а послодавац уплаћује порез од 16.938,50 динара.

Књижење:

Ред. бр.	Конто	Опис	Дуг.	Потр.
1.	529	Остали лични расходи и накнаде	416.938,50	
	463	Обавезе према запосленима		400.000,00
	489	Остале обавезе за порезе, доприносе и друге дажбине		16.938,50
- за обрачунају ошпремнину				
2.	463	Обавезе према запосленима	400.000,00	
	489	Остале обавезе за порезе, доприносе и друге дажбине	16.938,50	
	241	Текући (пословни) рачуни		416.938,50
- за исцлаћену ошпремнину и порез				

Редакција

Отпремнина у случају тзв. технолошког вишка – утврђивање права на отпремнину, износа отпремнине и пореског третмана

Према члану 179. став 5. тачка 1) Закона о раду, запосленом може да престане радни однос ако за то постоји оправдан разлог који се односи на потребе послодавца, и то ако услед технолошких, економских или организационих промена престане потреба за обављањем одређеног посла или дође до смањења обима посла. Запосленом за чијим је радом престала потреба, а није могло да му се обезбеди ниједно од радних права (други посао код истог или другог послодавца, преквалификација или доквалификација, непуно радно време и др.), сходно члану 158. Закона о раду, пре отказа уговора о раду послодавац је дужан да исплати отпремнину у складу с тим законом.

Висина отпремнине, сходно члану 158. став 2. Закона о раду, утврђује се:

1) општим актом или уговором о раду,

2) с тим што не може да буде нижа од збира трећине зараде запосленог за сваку навршену годину рада у радном односу код послодавца код ког му престаје радни однос због престанка потребе за његовим радом и код ког остварује право на отпремнину.

Подсећамо на то да, у складу са одредбом члана 158. став 1. Закона о раду, отпремнина мора да се исплати пре отказа уговора о раду, односно, по нашем мишљењу, најкасније последњег дана радног односа. Ако послодавац не исплати отпремнину пре отказа уговора о раду, решење о отказу уговора о раду је незаконито, што може да има за последицу обавезу послодавца да конкретно лице врати на рад.

Када је реч о престанку потребе за радом запосленог којем је послодавац обезбедио меру запо-

да се запосленом обезбеди финансијска подршка у периоду између престанка једног и почетка другог радног односа, па је зато битно да се тужиоцу исплати отпремнина пре престанка радног односа. Та обавеза послодавца је неутуђиво, Уставом зајемчено, право запосленог за случај престанка радног односа, односно због престанка потребе за његовим радом (из Пресуде Врховног касационог суда Рев2. 1554/22 од 15. 3. 2023).

Из Пресуде Врховног касационог суда Рев2. 2553/21 од 9. 12. 2021. године:

„Када запосленом за чијим радом је престала потреба отпремнина није исплаћена до датума означеног као моменат престанка радног односа по овом основу, решење о престанку радног односа је незаконито.”

6 Обавеза послодавца и права запосленог по престанку радног односа

Сагласно члану 177. Закона о раду, послодавац је дужан да запосленог којем престаје радни однос по основу тога што је „технолошки вишак” писаним путем обавести да има право на накнаду и доприносе у Националној служби за запошљавање. Такође, према одредби члана 160. Закона о раду, запослени којем је престао радни однос исплатом отпремнине по основу тога што је „технолошки вишак” остварује права за случај привремене незапослености у складу с прописима о запошљавању. То значи да тај незапослени преко Националне службе остварује право на новчану накнаду, посредовање у запошљавању, пензијско-инвалидско осигурање и здравствену заштиту.

7 Исплата стимулативне отпремнине при споразумном раскиду радног односа

Послодавац може да се определи за то да запосленом отпремнину исплати и у случајевима који нису прописани одредбама Закона о раду. То право запосленог (као повољније право) уредио је послодавац општим актом и уговором о раду у складу с чланом 8. став 2. Закона о раду.

Сагласно члану 8. став 2. наведеног закона, према ком општим актом или уговором о раду могу да се утврде и друга права осим права утврђених тим законом, са становишта примене Закона о раду, нема сметњи да послодавац запосленом исплати новчану накнаду – отпремнину при престанку радног односа ако је то право утврђено општим актом или уговором о раду.

Новчана накнада названа „отпремнина”, која се исплаћује запосленом при престанку радног односа по основу споразума послодавца и запосленог или отказом уговора о раду од стране запосленог (али не ради остваривања права на пензију сходно члану 119. став 1. тачка 1) Закона о раду), односно отказом уговора о раду од стране послодавца (али не у случају тзв. технолошког вишка сходно члану 158. Закона о раду), у складу са општим актом или уговором о раду, представља друго примање у смислу члана 120. тачка 4) Закона о раду и сматра се зарадом у смислу члана 105. став 1. Закона о раду.

Износ поменуте отпремнине приликом исплате сабира се са зарадом запосленог коју је остварио за последњи месец рада код послодавца, па се на тако укупно утврђену зараду обрачунавају и плаћају порез по стопи од 10% и доприноси на терет запосленог по стопи од 19,9% и на терет послодавца по стопи од 15,15%.

Накнада трошкова превоза запослених за долазак на рад и одлазак с рада

Увод

Законом о раду утврђено је право запосленог на накнаду трошкова за долазак и одлазак с рада, као и минимум који послодавац мора да обезбеди запосленом за накнаду тих трошкова, а то је износ у висини цене превозне карте у јавном саобраћају, ако послодавац није обезбедио сопствени превоз.

Из одредби члана 118. став 1. тачка 1) Закона о раду следи да се право запосленог на накнаду трошкова превоза **ближе уређује општим актом (колективни уговор или правилник о раду) и уговором о раду.**

Суштина тог права је да долазак на рад и одлазак с рада не проузрокује додатне трошкове за запосленог. Из законске норме додатно произлази да законодавац полази од претпоставке да је јавни превоз под једнаким условима доступан свим корисницима превозних услуга и да корисници за ту услугу плаћају цену (карту), због чега се и трошкови у висини цене превозне карте у јавном саобраћају претпостављају као нужни.

Несумњиво је да сваки запослени има право на накнаду трошкова превоза (дакле, не на било какву накнаду него на „накнаду трошкова“) до и са посла, што значи да је то право везано за остварење **трошкова превоза које запослени има** од куће до посла. Ако тих трошкова нема – запослени нема право на накнаду истих.

Накнада трошкова превоза коју послодавац обезбеђује запосленом нема карактер личних примања, па се на њу не обрачунавају порез и доприноси, али под одређеним условима. Прецизније речено, у члану 18. став 1. тачка 1) Закона о порезу на доходак грађана (даље: Закон о порезу) утврђено је да се порез на зараде не плаћа на примања запосленог по основу накнаде документованих трошкова превоза за долазак на рад и одлазак с рада:

1) до висине цене месечне превозне карте у јавном саобраћају, а највише до 5.782 динара месечно;

2) до висине стварних трошкова превоза ако не постоји могућност да се обезбеди месечна превозна карта, а највише до 5.782 динара (од 1. фебруара 2026. године).

Прописани неопорезиви износ утврђен је само као највиши неопорезиви износ на месечном нивоу, што никако не значи да запослени има право на накнаду трошкова у наведеном износу, већ да право на накнаду трошкова може да оствари у износу који је већи, једнак или мањи од неопорезивог износа. То ће зависити у сваком конкретном случају од висине трошкова превоза, при чему су релевантни место пребивалишта запосленог и цена превозне карте од места пребивалишта до места рада према евиденцији долазака и одлазака запосленог с посла. Сагласно наведеном, запослени који живи близу на посао иде пешице и нема трошкове јавног превоза, па нема ни право на накнаду трошкова превоза за долазак и одлазак с рада. С друге стране, за запосленог који има трошкове превоза у износу који су већи од неопорезивог износа послодавац не би могао да надокнађује само део трошкова превоза – трошкове у висини неопорезивог износа, већ у складу са Законом о раду. Општим актом код послодавца или уговором о раду то право послодавац не може да умањи, али може да уреди начин накнаде трошкова, тј. може да обезбеди нпр. месечну претплатну карту за јавни превоз, односно да исплати цену месечне претплатне карте за јавни превоз.

У условима када је градски јавни превоз бесплатан, запослени који користе тај превоз немају право на накнаду трошкова (јер не постоје трошкови који би се накнадили), док се запосленима који за долазак на посао користе друге видове превоза накнада насталих трошкова признаје у складу са појашњењима наведеним у продужетку. Теми превоза на посао у условима бесплатног јавног превоза посвећен је чланак „**Право запослених и обавезе послодавца у случају бесплатног јавног превоза**“, објављен у броју 4/2025 часописа.

ЗАРАДЕ

Ред. бр.	Позиција	Износ
Накнада по уговору		
1.	Уговорена месечна нето накнада	50.000,00
2.	Бруто износ уговорене накнаде (ред. бр. 1 : 0,701)	71.326,68
3.	Доприноси на терет извршиоца (19,90% x ред. бр. 2)	14.194,01
4.	Порез (10% x ред. бр. 2)	7.132,67
5.	Износ накнаде који се исплаћује (ред. бр. 2 - ред. бр. 3 - ред. бр. 4 = ред. бр. 1)	50.000,00
6.	Доприноси на терет послодавца: 15,15% x ред. бр. 2	10.805,99
Накнада за превоз		
7.	Накнада за превоз	4.100,00
8.	Основица за обрачун доприноса (ред. бр. 7 : 0,801)	5.118,60
9.	Доприноси на терет извршиоца (19,90% x ред. бр. 8)	1.018,60
10.	Доприноси на терет послодавца (15,15% x ред. бр. 8)	775,47

За дате обрачуне и исплате образац ППП-ПД попуњен је за оба примања засебно на следећи начин:

Поље	Опис	Накнада	Превоз
3.6	ШВП	1 01 150 00 0	1 01 199 00 0
3.7	Број дана	30	30
3.8	Број сати	176	176
3.8a	Фонд сати	176	176
3.9	Бруто приход	71.326,68	5.118,60
3.10	Основица за порез	71.326,68	0
3.11	Порез	7.132,67	0
3.12	Основица за доприносе	71.326,68	5.118,60
3.13	ПИО	17.118,40	1.228,46
3.14	Здравство	7.346,65	527,22
3.15	НЗС	534,95	38,39

2. Накнада за превоз виша је од неопорезивог износа:

Ред. бр.	Позиција	Износ
Накнада по уговору		
1.	Уговорена месечна нето накнада	50.000,00
2.	Бруто износ уговорене накнаде (ред. бр. 1 : 0,701)	71.326,68
3.	Доприноси на терет извршиоца (19,90% x ред. бр. 2)	14.194,01
4.	Порез (10% x ред. бр. 2)	7.132,67
5.	Износ накнаде који се исплаћује (ред. бр. 2 - ред. бр. 3 - ред. бр. 4 = ред. бр. 1)	50.000,00
6.	Доприноси на терет послодавца (15,15% x ред. бр. 2)	10.805,99
Накнада за превоз		
7.	Накнада за превоз	7.000,00
8.	Неопорезиви износ трошкова превоза	5.782,00
9.	Износ за опорезивање (ред. бр. 7 - ред. бр. 8)	1.218,00

Ред. бр.	Позиција	Износ
10.	Бруто накнада до висине неопорезивог износа (ред. бр. 8 : 0,801)	7.218,48
11.	Бруто накнада изнад неопорезивог износа (ред. бр. 9 : 0,701)	1.737,52
12.	Основица за доприносе (ред. бр. 10 + ред. бр. 11)	8.955,99
13.	Основица за порез (ред. бр. 11)	1.737,52
14.	Доприноси на терет извршиоца (ред. бр. 12 x 19,90%)	1.782,24
15.	Доприноси на терет послодавца (ред. бр. 12 x 15,15%)	1.356,83
16.	Порез (ред. бр. 13 x 10%)	173,75

За дате обрачуне и исплате образац ППП-ПД попуњен је за оба примања засебно на следећи начин:

Поље	Опис	Накнада	Превоз
3.6	ШВП	1 01 150 00 0	1 01 199 00 0
3.7	Број дана	30	30
3.8	Број сати	176	176
3.8a	Фонд сати	176	176
3.9	Бруто приход	71.326,68	8.955,99
3.10	Основица за порез	71.326,68	1.738
3.11	Порез	7.132,67	174
3.12	Основица за доприносе	71.326,68	8.955,99
3.13	ПИО	17.118,40	2.149,44
3.14	Здравство	7.346,65	922,47
3.15	НЗС	534,95	67,17

6.2 Право на накнаду превоза лица ангажованих по основу осталих уговора

Послодавац који ангажује физичка лица за обављање послова по основу осталих уговора ван радног односа (уговор о делу, ауторски уговор, допунски рад и сл.) може, али не мора да обезбеди тим лицима накнаду трошкова превоза за долазак на рад и одласка с рада. Ако послодавац плаћа и трошкове превоза поменутих лицима, две су битне карактеристике:

- а)** приликом исплате накнаде превоза за долазак на рад тим лицима – нема пореског ослобођења од 5.782 динара;
- б)** исплата накнаде за превоз има исти порески третман као и сама уговорена накнада која се исплаћује по уговору, дакле накнада за превоз сабира се са уговореном накнадом, па се на њихов збир обрачунавају порез и доприноси који су предвиђени за конкретну врсту накнаде, односно врсту уговора ван радног односа.

Календар пореских и других обавеза за октобар 2026. године

Закон о акцизама			
Правилник о начину и поступку обрачунавања и плаћања акцизе на електричну енергију за крајњу потрошњу			
Правилник о ближим условима, начину и поступку за остваривање права на рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте, биогорива и биотечности из члана 9. став 1. т. 3), 5) и 7) Закона о акцизама, који се користе за транспортне сврхе и за грејање			
Правилник о ближим условима, начину и поступку за остваривање права на рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте и биотечности из члана 9. став 1. т. 3), 4), 5), 6) и 7) Закона о акцизама, који се користе као енергетска горива у производњи електричне и топлотне енергије или у индустријске сврхе			
Правилник о начину и поступку обрачунавања и плаћања акцизе на електричну енергију за крајњу потрошњу и на компримовани природни гас који се користи за погон превозних средстава			
Опис	Период	Рок	Основ
Подношење пореске пријаве за обрачун акцизе (ПП ОА) и плаћање акцизе	16. 9 – 30. 9. 2026. 1. 10 – 15. 10. 2026.	15. 10. 2026. 31. 10. 2026.	Обрачун акцизе саставља се у роковима за плаћање акцизе, и то: 1) најкасније последњег радног дана у месецу за износ акцизе обрачунат за период од 1. до 15. дана у месецу; 2) најкасније 15. дана по истеку месеца за износ акцизе обрачунат за период од 16. до краја претходног месеца.
Захтев за рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте, односно биотечности који се користе за грејање пословног односно стамбеног простора, на обрасцу РЕФ-Г	1. 9 – 30. 9. 2026.	најраније 20. 10. 2026.	Привредни субјект који загрева пословни простор, односно физичко лице које загрева стамбени простор подноси захтев Пореској управи за рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте, односно биотечности који се користе за грејање пословног односно стамбеног простора
Захтев за рефакцију плаћене акцизе на гасна уља и биотечности која се користе као енергетска горива у производњи електричне и топлотне енергије, на обрасцу РЕФ-ЕТЕ	1. 9 – 30. 9. 2026.	најраније 20. 10. 2026.	Рефакцију плаћене акцизе остварује лице које се, у складу са прописима којима се уређује област енергетике, бави производњом електричне и топлотне енергије
Захтев за рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте који се користе у индустријске сврхе, на обрасцу РЕФ-И	1. 9 – 30. 9. 2026.	најраније 20. 10. 2026.	Рефакцију плаћене акцизе остварује лице за гасна уља из члана 9. став 1. тачка 3) Закона о акцизама, која се користе као енергетско гориво у индустријске сврхе, односно када се предметни деривати нафте користе као енергетско гориво или као репродукциони материјал у процесу производње акцизних односно неакцизних производа
Захтев за рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте и биогориво који се као моторно гориво користе за транспортне сврхе, на обрасцу РЕФ-Т	јул–септембар	најраније 20. 10. 2026.	Рефакцију плаћене акцизе остварује лице које обавља делатност превоза лица и ствари, као и произвођач, односно увозник истих када их користи за сопствене потребе у транспортне сврхе
Подношење пореске пријаве о обрачуну акцизе на електричну енергију за крајњу потрошњу и/или компримовани природни гас за погон превозних средстава (ПП ОАЕЛКПГ)	1. 9 – 30. 9. 2026.	15. 10. 2026.	Пореска пријава подноси се најкасније у року од 15 дана по истеку обрачунског периода у коме је извршено читавање електричне енергије, односно по истеку обрачунског периода у коме је извршено компримовање природног гаса, промет компримованог природног гаса или утрошен компримовани природни гас за погон сопствених превозних средстава.

Закон о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом			
Правилник о начину праћења извршавања обавезе запошљавања особа са инвалидитетом и начину доказивања извршења те обавезе			
Опис	Период	Рок	Основ
Подношење обрасца ИОСИ. Уплата обавезе за претходни месец	1. 9 – 30. 9. 2026.	5. 10. 2026.	Обавеза послодавца да Пореској управи достави Извештај о извршењу обавезе запошљавања особа са инвалидитетом у складу са Законом – образац ИОСИ, електронским путем, преко портала Пореске управе или попуњавањем обрасца у оквиру корисничке апликације на порталу Пореске управе

Закон о порезу на доходак грађана			
Опис	Период	Рок	Основ
Обавештење о закљученим уговорима о извођењу естрадних програма забавне и народне музике и других забавних програма на обрасцу ОЗУ	1. 9 – 30. 9. 2026.	5. 10. 2026.	Исплатиоци прихода по основу естрадних програма забавне и народне музике и других забавних програма
Порез на паушални приход од самосталне делатности, као и порез на приход од самосталне делатности предузетника који води пословне књиге	1. 9 – 30. 9. 2026.	15. 10. 2026.	На основу решења Пореске управе, односно на основу пореске пријаве за месечну аконтацију пореза
Порез који се утврђује решењем пореског органа на приход по основу пружања угоститељских услуга	јул–септембар	15. 10. 2026.	На основу решења Пореске управе
Подношење пореске пријаве за приходе од уговорене накнаде од ауторских и сродних права и уговорене накнаде за извршени рад на које се порез плаћа самоопорезивањем	јул–септембар	30. 10. 2026.	
Подношење захтева за паушално опорезивање за 2027. годину	2027. година	31. 10. 2026.	У складу са чланом 42. став 1. Закона, Захтев за паушално опорезивање може се поднети до 31. октобра текуће године за наредну годину, односно у року од 15 дана од дана пријема акта надлежног пореског органа којим се потврђује брисање из евиденције за порез на додату вредност у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност а најкасније до 31. децембра текуће године за наредну годину, у електронском облику преко портала Пореске управе.

Закон о порезу на додату вредност Правилник о порезу на додату вредност			
Опис	Период	Рок	Основ
Подношење и плаћање ПДВ-а за пореског дужника који није обвезник ПДВ-а на обрасцу ПП ПДВ	1. 8 – 31. 8. 2026.	10. 9. 2026.	Пореску пријаву ПДВ дужни су да поднесу и порески дужници који нису обвезници ПДВ-а у року од десет дана по истеку пореског периода у којем је настала пореска обавеза
Подношење ПОПДВ и ПП ПДВ и уплата ПДВ-а од стране обвезника ПДВ-а и пореских дужника из члана 10. Закона, који имају месечни порески период, као и за обвезника из члана 36а Закона	1. 8 – 31. 8. 2026.	15. 9. 2026.	Порески период за који се обрачунава ПДВ, предаје пореска пријава и плаћа ПДВ јесте календарски месец за обвезника који је у претходних 12 месеци остварио укупан промет већи од 50.000.000 динара, као и за обвезника из члана 36а Закона
Подношење ПОПДВ и ПП ПДВ и уплата ПДВ-а од стране обвезника ПДВ-а, који имају тромесечни порески период	јул–септембар	15. 10. 2026.	Порески период за који се обрачунава ПДВ, предаје пореска пријава и плаћа ПДВ јесте календарско тромесечје за обвезника који је у претходних 12 месеци остварио укупан промет мањи од 50.000.000 динара, осим за обвезника из члана 36а Закона
Захтев за рефакцију дипломатског и конзуларног представништва, односно међународне организације за рефакцију ПДВ-а у претходном тромесечју – образац РЕФ 4	јул–септембар	30. 10. 2026.	

Чланом 80. став 5. Закона о општем управном поступку („Сл. гласник РС” бр. 18/2016; ауџендијично шумаћење – 95/2018) прописано је да, ако последњи дан рока пада на дан када орган не ради, рок истеће када проишкне први наредни радни дан.

ПС

Актуелни статистички подаци на дан 25. 9. 2026. године

1 Просечна месечна зарада по запосленом

Просечна зарада	Објављена	Бруто	Нето
Јануар 2025. године	25. 3. 2026.	163.385,00	118.429,00
Фебруар 2026. године	24. 4. 2026.	160.067,00	116.127,00
Март 2026. године	25. 5. 2026.	167.263,00	121.650,00
Април 2026. године	25. 6. 2026.	168.000,00	121.805,00
Мај 2026. године	24. 7. 2026.	163.470,00	118.398,00
Јун 2026. године	25. 8. 2026.	166.123,00	120.401,00
Јул 2026. године	25. 9. 2026.	167.402,00	121.346,00

2 Доприноси за социјално осигурање

2.1 Стопе доприноса

Стопе по којима се обрачунавају и плаћају доприноси за обавезно социјално осигурање од 1. јануара 2026. године:

Врста доприноса	На терет запосленог	На терет послодавца	Укупно
Укупно	19,90%	15,15%	35,05%
За пензијско и инвалидско осигурање	14,00%	10,00%	24,00%
За здравствено осигурање	5,15%	5,15%	10,30%
За осигурање од незапослености	0,75%	0%	0,75%

2.2 Најнижа месечна основица за обрачун доприноса

Најнижа месечна основица на коју се обрачунавају и плаћају доприноси за обавезно социјално осигурање износи **51.297,00 динара**. Та основица примењује се од 1. јануара 2026. године, а важиће до 31. децембра 2026. године.

2.3 Највиша основица за обрачун доприноса

Месечна основица на коју се обрачунавају и плаћају доприноси за обавезно социјално осигурање износи највише **732.820,00 динара**. Та основица примењује се од 1. јануара 2026. године, а важиће до 31. децембра 2026. године.

3 Минимална зарада

Месец у 2026. години	Број могућих часова рада у месецу	Минимална цена рада по часу – нето	Минимална нето зарада за месец
Јануар	176	371,00	65.296,00
Фебруар	160	371,00	59.360,00
Март	176	371,00	65.296,00
Април	176	371,00	65.296,00
Мај	168	371,00	62.328,00
Јун	176	371,00	65.296,00
Јул	184	371,00	68.264,00
Август	168	371,00	62.328,00
Септембар	176	371,00	65.296,00
Октобар	176	371,00	65.296,00
Новембар	168	371,00	62.328,00
Децембар	184	371,00	68.264,00

У претходној табели нису дати износи бруто минималне зараде зато што су послодавци, који исплаћују минималну зараду, обавезни да запосленима који примају ову зараду исплате и увећање за минули рад, топли оброк и регрес, као и друга увећања која запослени оствари у току месеца (ноћни рад, рад на празник, прековремени рад и сл.), па се бруто износ зараде утврђује након додавања ових увећања на нето минималну зараду.

4 Износ учешћа у финансирању зарада особа са инвалидитетом

Износ учешћа у финансирању зарада особа са инвалидитетом по особи са инвалидитетом коју није запослио послодавац уплаћује приликом исплате зарада за текући месец, а најкасније до 5. у наредном месецу.

Месец у 2026. години	Износ учешћа
Јануар	77.386,00
Фебруар	84.960,50
Март	81.692,50
Април	80.033,50
Мај	83.631,50
Јун	84.004,00
Јул	81.735,00
Август	83.061,50
Септембар	83.701,00

НЕОПОРЕЗИВИ ИЗНОСИ ПРИМАЊА – од 1. фебруара 2026. године до 31. јануара 2027. године			
ВРСТА ИСПЛАТЕ	ОСНОВ ЗА ИСПЛАТУ	ПОРЕСКИ ТРЕТМАН	Члан ЗПДГ
1	2	3	
СОЛИДАРНА ПОМОЋ (за случај болести, здравствене рехабилитације или инвалидности запосленог или члана његове породице)	До висине утврђене општим актом послодавца	Неопорезиво до 57.827 динара по случају. Преко непорезивог износа плаћа се порез на зараде по стопи од 10%	Члан 18. став 1. тачка 7)
ПОКЛОНИ деци запослених до 15 година старости поводом Нове године и Божића	На основу члана 119. став 2. Закона о раду, у складу са општим актом послодавца	Неопорезиво до 14.457 динара по једном детету, док исплата преко тог износа, као и исплата детету старијем од 15 година, има карактер зараде	Члан 18. став 1. тачка 8)
ЈУБИЛАРНА НАГРАДА	До висине утврђене општим актом послодавца, док се у државним органима и јавним службама исплаћује у складу са одредбама посебних колективних уговора	Неопорезиво до 28.912 динара годишње. Преко непорезивог износа плаћа се порез на зараде по стопи од 10%	Члан 18. став 1. тачка 9)
ПОМОЋ у случају смрти члана породице запосленог	уже породице	Неопорезиво до 101.194 динара. Преко непорезивог износа плаћа се порез на зараде по стопи од 10%	Члан 18. став 1. тачка 9а)
	других чланова породице (бабе, деде...)	На цео износ обрачунава се порез од 10%	
СОЛИДАРНА ПОМОЋ за случај рођења детета	Неопорезиво до висине просечне зараде исплаћене у Републици према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике, по новорођеном детету	Просечна зарада за месец јул 2026. године објављена је 25. 9. 2026. и износи 167.402 динара. Преко непорезивог износа плаћа се порез на зараде по стопи од 10%	Члан 18. став 1. тачка 12)
НАКНАДА ТРОШКОВА СМЕШТАЈА И ИСХРАНЕ ЗА РАД НА ТЕРЕНУ (ако послодавац није запосленом обезбедио смештај и исхрану без накнаде, члан 118. т. 4) Закона о раду)	У висини трошкова смештаја и исхране у складу са општим актом	Не плаћају се пореске обавезе	
ОСТАЛЕ СОЛИДАРНЕ ПОМОЋИ (чл. 120. т. 1) Закона о раду)	До висине утврђене општим актом послодавца	Опорезује се цео износ само порезом по стопи од 10%	
ЗАЈАМ који послодавац исплаћује запосленима	Исплаћује се у висини и према условима утврђеним општим актом код послодавца	Не опорезује се ако се отплаћује у складу са планом отплате	
СТИМУЛАТИВНЕ ОТПРЕМНИНЕ при споразумном престанку радног односа (члан 177. Закона о раду)	Исплаћује се у складу са општим актом	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду	
ПРЕМИЈЕ за додатно добровољно пензијско осигурање и пензијски допринос у добровољни пензијски фонд и премије за добровољно здравствено осигурање, које послодавац уплаћује за запослене		Плаћа се порез на зараде (10%) и социјални доприноси (и из накнаде и на накнаду) на износ преко 8.677 динара нето. На износ до 8.677 динара не плаћају се ни порез ни доприноси	Чланови 146 и 21а
ПРЕМИЈЕ за неживотно колективно осигурање од последица незгода, колективно осигурање за случај тежих болести и хируршких интервенција и колективно осигурање живота за случај смрти запосленог услед болести	Такве уплате немају карактер зараде по Закону о раду, па се не плаћају социјални доприноси	Укупан износ је неопорезив уколико послодавац плаћа за све запослене	Члан 146
Појединачно остварен добитак од ИГАРА НА СРЕЋУ		Порез на добитке од игара на срећу не плаћа се на појединачно остварен добитак од игара на срећу, до износа од 147.757 динара;	Члан 83. став 4. тачка 1)
НАГРАДЕ и друга слична давања физичким лицима која нису запослена код исплатиоца, која произлазе из рада или друге врсте доприноса делатности исплатиоца	Исплаћује се у складу са одлуком послодавца	Неопорезиво до 19.209 динара годишње, остварено код једног послодавца. Преко непорезивог износа плаћа се порез на друге приходе од 20%	Члан 85. став 1. тачка 11)

Редакција

Ревалоризација отплатних рата по основу уговора о откупу стана под 30. 6. 2026. године – за уплате од 1. 7. 2026. године

Купљене друштвене станове њихови власници могу да отплаћују у ратама, у складу са уговором. Отплатна рата одређује се дељењем износа уговорене цене стана са бројем месеци у којима се дуг отплаћује. Међутим, једном одређени износ месечне рате отплате подлеже ревалоризацији у складу са још увек важећим чланом 23. Закона о становању („Сл. гласник РС” бр. 50/92... 99/2011). Наиме, иако је доношењем Закона о становању и одржавању зграда („Сл. гласник РС” бр. 104/2016) престао да важи Закон о становању, његов члан 23. остаје на снази без временског ограничења.

Стога се под 30. 6. 2025. године врши ревалоризација отплатних рата продатих друштвених станова по уговорима закљученим 19. 7. 1994. године, као и после тог датума, до 30. 6. 2025. године.

Ревалоризација отплатних рата по наведеним уговорима спроводи се два пута годишње, и то за шестомесечне периоде: јануар–јун и јул–децембар. Прва ревалоризација је 31. децембра текуће године за рате које се отплаћују од 1. јануара, а друга ревалоризација је 30. јуна текуће године за рате које теку од 1. јула текуће године. Ревалоризација рата по уговорима закљученим 19. јула 1994. године и касније, у складу с чланом 23. став 2. Закона о становању, врши се:

- према кретању потрошачких цена у Републици,
- а највише до висине раста просечне месечне зараде без пореза и доприноса у Републици за обрачунски период (узима се увек мањи износ).

Сагласно ставу 3. истог члана, ревалоризација рата под 30. 6. 2026. године обавља се у зависности од месеца када је уговор о куповини стана закључен и мањег коефицијента између кретања раста потрошачких цена и раста просечне месечне зараде без пореза и доприноса у Републици у обрачунском периоду. У датом случају то је у периоду јануар–јун 2026. године, осим у случају када дође до пада зарада, када се не врши ревалоризација.

Претходно усклађивање наведених потраживања извршено је са стањем на 31. децембар 2025. године.

Под 30. јуном 2026. године обрачунава се ревалоризација продатих друштвених станова и датих зајмова из тих средстава, према кретању потрошачких цена у Републици, **а највише до висине раста просечне месечне зараде без пореза и доприноса у Републици за обрачунски период.**

Подаци о кретању просечне месечне зараде без пореза и доприноса и о кретању потрошачких цена у Републици Србији од 1. јануара до 30. јуна 2026. године објављени су у „Службеном гласнику РС” број 78/2026 од 26. 8. 2026. године.

Просечна месечна зарада без пореза и доприноса у првом полугодишту ове године смањена је за 3,0% (индекс 97,0), док су потрошачке цене повећане за 2,6% (индекс 102,6).

С обзиром на то да су потрошачке цене порасле, али је дошло до смањења просечне месечне зараде без пореза и доприноса у периоду од 1. јануара до 30. јуна 2026. године, рате за друштвене станове који су откупљени до 31. 12. 2025. године остају непромењене, односно не ради се ревалоризација.

Зависно од месеца закључења уговора о откупу стана у 2026. години, за ревалоризацију отплатних рата за продате друштвене станове и дате зајмове користиће се или коефицијенти раста потрошачких цена или коефицијенти раста зарада, у зависности од тога који су коефицијенти нижи. Уколико је исказан пад цена или зарада, не врши се ревалоризација.

У табели у наставку приказан је преглед коефицијената према стопама раста зарада и стопама раста потрошачких цена.

С НАМА НЕМА ЛУТАЊА!

ИНГ-ПРО

ПРОПИСИ.NET
ЕЛЕКТРОНСКО ПРАВНО ИЗДАЊЕ

Штампани часопис Lege Artis – Прописи у пракси: НЕЗАОБИЛАЗНИ ЧАСОПИС О ПРИМЕНИ ПРОПИСА

АКТУЕЛНА ТЕМА

РАЧУНОВОДСТВО

ПОРЕЗИ

БУЏЕТСКИ КОРИСНИЦИ

ЗАРАДЕ

ПОСЛОВНЕ ФИНАНСИЈЕ

СТАТИСТИКА